

AROLYGIAETH GOFAL IECHYD

Adroddiad Blynyddol
2018-19

Nodyn Pwysig am Fwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf Morgannwg a Bwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertaw

Mae'r Adroddiad Blynyddol hwn yn cwmpasu'r cyfnod rhwng 1 Ebrill 2018 a 31 Mawrth 2019, a newidiodd ffiniau ac enwau dau o fyrdau iechyd Cymru ar 1 Ebrill 2019.

Yn sgil y newidiadau i ffiniau Pen-y-bont ar Ogwr, daeth Bwrdd Iechyd Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg yn Fwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe; a daeth Bwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf yn Fwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf Morgannwg ar 1 Ebrill 2019.

At ddibenion yr adroddiad hwn, rydym wedi defnyddio enwau cywir y byrdau iechyd yn ystod cyfnod adrodd 2018-2019.

I gael rhagor o fanylion am y ffiniau newydd, ewch i wefannau'r byrdau iechyd perthnasol: www.cwmtaf.wales a www.sbuhb.nhs.wales

Yn Ysgrifenedig

Rheolwr Cyfathrebu
Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru
Llywodraeth Cymru
Parc Busnes Rhyd-y-car
Merthyr Tudfil
CF48 1UZ
Ffôn: 0300 062 8163

Neu Drwy

E-bost: hiw@gov.wales
Gwefan: www.agic.org.uk

Cynnwys

5	Rhagair
6	AGIC mewn niferoedd
8	Beth a ddywedodd cleifion wrthym?
10	Ein gwaith
12	Ein Hadnoddau
14	Gweithio gydag eraill
15	Cynnydd yn erbyn ein Cynllun Strategol
20	Adolygiadau Cenedlaethol a Lleol
26	Canfyddiadau Arolygu
42	Crynodebau o Fyrddau Iechyd Lleol ac Ymddiriedolaethau yng Nghymru
60	Atodiad A - Matrics Ymrwmiadau

Y talfyriadau a ddefnyddir:

Bwrdd Iechyd Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg – ABM
Bwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan – Aneurin Bevan
Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr – Betsi Cadwaladr
Bwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro – Caerdydd a'r Fro
Bwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf – Cwm Taf
Bwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda – Hywel Dda
Bwrdd Iechyd Addysgu Powys – Powys

Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru (AGIC) yw arolygiaeth a rheoleiddiwr annibynnol gofal iechyd yng Nghymru

Ein diben

Gwneud yn siŵr bod pobl yng Nghymru yn derbyn gofal iechyd o ansawdd da.

Ein gwerthoedd

Rydym yn rhoi cleifion wrth wraidd yr hyn a wnawn.

Rydym yn:

- Annibynnol
- Gwrthrychol
- Gofalu
- Cydweithredol
- Awdurdodol

Drwy ein gwaith, ein nod yw:

Rhoi sicrwydd:

Cynnig barn annibynnol ar ansawdd gofal.

Hybu gwelliant:

Annog gwelliant trwy lunio adroddiadau a rhannu arfer da.

Dylanwadu ar bolisi a safonau:

Defnyddio'r hyn rydym yn ei ganfod i ddylanwadu ar bolisi, safonau ac arfer.

Rhagair

Y llynedd dathlwyd 70 mlynedd ers sefydlu'r GIG a hynny gan y gŵr o Dredegar, Aneurin Bevan, sy'n dal i ennyn balchder ymhlith cynifer o bobl yng Nghymru. Mae gwasanaethau gofal iechyd wedi newid yn sylweddol ers hynny gyda datblygiadau meddygol, pwysau ariannol parhaus ac anghenion gofal iechyd cynyddol ymhlith poblogaeth sy'n heneiddio sydd â chyflyrau cymhleth.

Mae cydbwysu'r pwysau hyn yn heriol i bawb sy'n gweithio mewn lleoliadau iechyd modern, ac mae angen i gleifion wybod bod y gofal iechyd a gânt yn ddiogel ac yn effeithiol. Ni fu rôl Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru erioed mor bwysig.

Ym mis Mehefin 2018, gwnaethom lansio ein cynllun strategol tair blynedd Gwneud Gwahaniaeth a nododd ein gwledigaeth a'n blaenoriaethau er mwyn gwella iechyd a llesiant pobl yng Nghymru, ynghyd â mandad clir o ran ein rôl yn y gwaith o wella safonau gofal iechyd yng Nghymru. Wrth i mi fwrw golwg yn ôl ar flwyddyn gyntaf ein cynllun strategol, rwy'n falch o'r hyn a gyflawnwyd hyd yn hyn wrth i ni geisio cynyddu ein heffaith, cymryd camau gweithredu os na chyrhaeddir safonau, bod yn fwy gweladwy a sicrhau bod y sefydliad y gorau a all fod.

Eleni gwnaethom gynnal 179 o arolygiadau, gan gynnwys arolygiadau dilynol o ysbytai, deintyddion, meddygfeydd, darparwyr iechyd meddwl, gofal iechyd annibynnol a lleoliadau sy'n defnyddio ymbelydredd ïoneiddio.

Ar y cyfan gwelsom safon uchel o ofal iechyd yn cael ei ddarparu i gleifion, ond mae rhai themâu cyffredin y mae'n rhaid mynd i'r afael â nhw.

Roedd yn amlwg o'n harolygiadau o ysbytai fod gwasanaethau yn parhau i wynebu heriau sylweddol o ran lefelau staffio.

Ar lefel fwy lleol, roedd systemau trefnu apwyntiadau mewn meddygfeydd yn broblem ym mron pob arolygiad o feddygfeydd y llynedd, gyda chleifion yn nodi amseroedd aros hir a'r ffaith ei bod hi'n anodd cael apwyntiad i weld meddyg ar yr un diwrnod.

Roedd ein harolygiadau o ddeintyddfeydd yn dda ar y cyfan gyda rhai ohonynt yn cael adroddiadau ardderchog heb fod angen awgrymu unrhyw welliannau o gwbl. Fodd bynnag, mewn deintyddfeydd eraill, ac yn wir yn y rhan fwyaf o'n harolygiadau o bob lleoliad, mae'r broses o storio a rhoi meddyginiaethau'n ddiogel yn dal i fod yn broblem. Roedd y gwaith o gynllunio gofal a thriniaethau yn wael yn ein harolygiadau o iechyd meddwl, ac roedd angen gwneud gwelliannau i systemau rheoli risg mewn lleoliadau annibynnol.

Yn dilyn dyrannu rhai adnoddau ychwanegol, rydym mewn sefyllfa i gynyddu ein gweithgarwch craidd yn y GIG, gwella ein gwaith dilynol, cynnal mwy o adolygiadau cenedlaethol a lleol, ac ymateb yn well i wybodaeth sy'n dod i'r amlwg yn ystod y flwyddyn.

Rydym hefyd wedi cynnwys y dechnoleg ddigidol ddiweddaraf yn ein gwaith wrth gyflwyno arolygiadau electronig newydd a system symlach o dalu ffioedd cofrestru ar-lein.

Wrth i ni dyfu a datblygu fel sefydliad, rydym yn parhau i ganolbwyntio ar gyflawni gwasanaeth effeithiol gan gadw llygad ar ansawdd y gofal a gaiff pobl ledled Cymru a chymryd camau os na chyrhaeddir safonau i gefnogi gwelliannau.

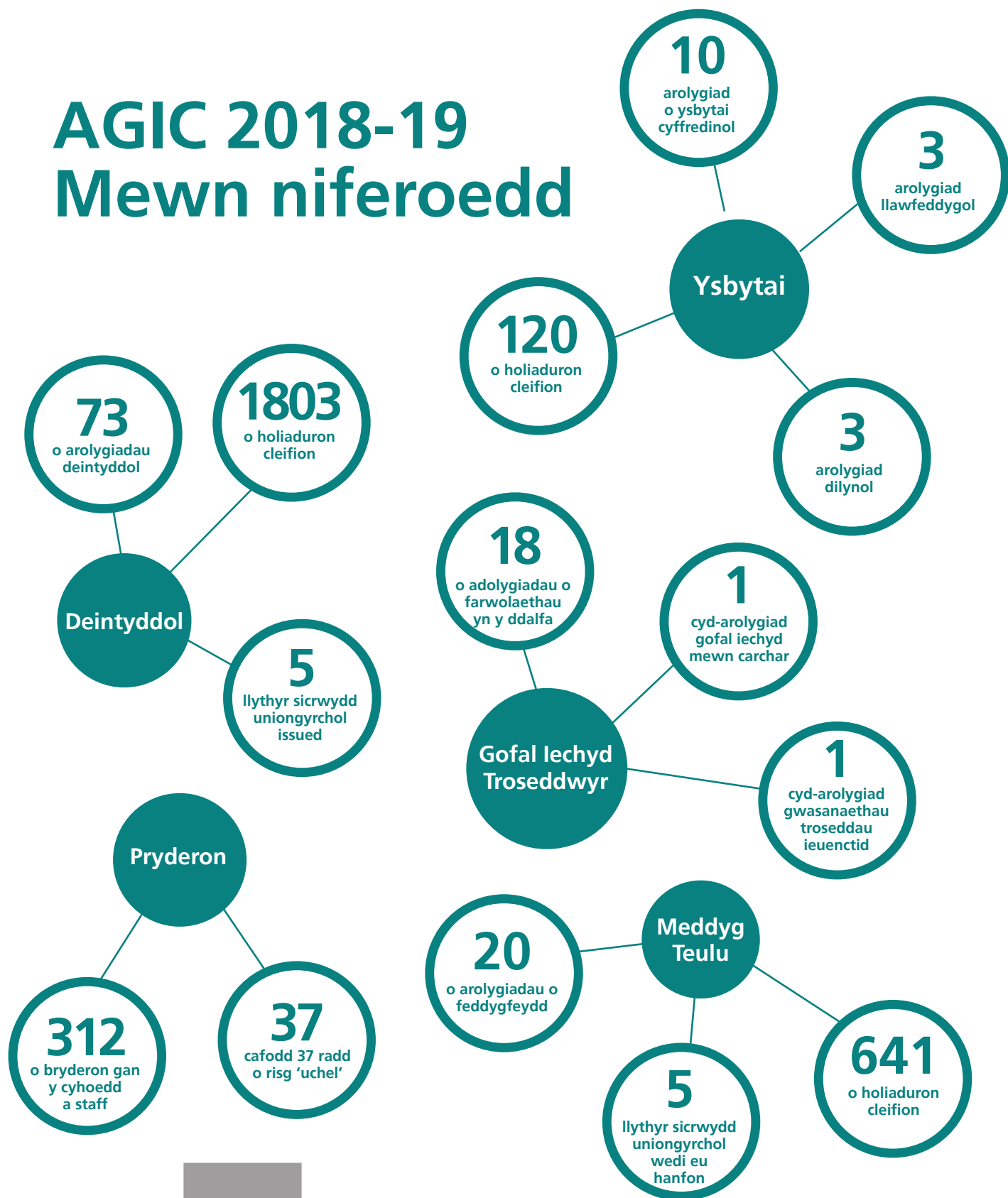
Os bydd gennych unrhyw sylwadau am yr adroddiad hwn, ein gwaith neu eich profiad o wasanaethau gofal iechyd yng Nghymru, cysylltwch â ni.

Dr Kate Chamberlain, Prif Weithredwr

AGIC 2018-19

Mewn niferoedd

Beth a ddywedodd cleifion wrthym?

Fel rhan o'r broses arolygu rydym yn gofyn i gleifion a fyddent yn hoffi sôn am eu gofal drwy gymryd rhan mewn holiadur.

Y llynedd cawsom 3106 o holiaduron cleifion wedi'u cwblhau; cynnydd bach o gymharu â chyfanswm nifer yr ymatebion o'r flwyddyn flaenorol (3060).

Gwnaethom hefyd wahodd staff mewn ysbytai a hosbisau i gwblhau holiadur a chawsom 327 o holiaduron wedi'u cwblhau gan weithwyr.

Beth a ddywedodd cleifion wrthym?

Rydym wedi gwahanu'r ffigurau i ddangos sgoriau cleifion yn 2018-19 yn ôl y math o leoliad (er enghraifft ysbyty, meddygfa, deintyddfa ac ati).

Sgôr gyffredinol

Ar y cyfan nododd cleifion fod eu gofal yn dda.

- Ar gyfartaledd, rhoddodd cleifion ysbytai sgôr o 9 allan o 10 i ysbytai.
- Nododd 99% o gleifion deintyddfeydd fod eu deintydd yn dda, yn dda iawn neu'n ardderchog
- Nododd 88% o gleifion meddygfeydd fod eu profiad yn dda, yn dda iawn neu'n ardderchog
- Nododd 97% o gleifion a gafodd ymbelydredd ïoneiddio fel rhan o driniaeth ddiagnostig fod eu profiad yn dda, yn dda iawn neu'n ardderchog
- Nododd 98% o gleifion laser fod eu profiad yn dda, yn dda iawn neu'n ardderchog

Glendid

Gwnaethom hefyd ofyn i gleifion sgorio glendid a thaclusrwydd cyfleusterau.

- Cytunodd 96% o gleifion ysbytai fod y ward yn lân ac yn daclus
- Cytunodd 99.6% o gleifion deintyddfeydd fod y ddeintyddfa yn weddol lân neu'n lân iawn
- Cytunodd 99% o gleifion meddygfeydd fod yr amgylchedd yn weddol lân neu'n lân iawn
- Cytunodd 99% o gleifion clinigau annibynnol fod yr amgylchedd yn lân ac yn daclus

Gofal gydag Urddas

Mae gofal ag urddas yn cynnwys staff cwrtais sy'n diwallu anghenion cleifion.

- Cytunodd 97% o gleifion ysbytai fod staff bob amser yn gwrtais ac yn garedig ac yn sensitif
- Cytunodd 91% o gleifion ysbytai fod staff yn eu cynorthwyo, mewn ffordd sensitif, fel eu bod yn gallu defnyddio'r toiled
- Cytunodd 89% o gleifion ysbytai pan fyddent yn seinio'r larwm y byddai staff yn dod
- Roedd 94% o gleifion meddygfeydd o'r farn bod staff yn eu trin ag urddas a pharch

Cyfathrebu'n Effeithiol

Mae hyn yn cynnwys y ffordd mae cleifion yn cyfathrebu â staff a'r ffordd mae staff yn cyfathrebu â chleifion.

- Dywedodd 84% o gleifion ysbytai eu bod yn gallu cyfathrebu yn eu dewis iaith
- Dywedodd 92% o gleifion meddygfeydd eu bod yn gallu cyfathrebu yn eu dewis iaith
- Dywedodd 96% o gleifion deintyddfeydd eu bod yn gallu cyfathrebu yn eu dewis iaith
- Dywedodd 89% o gleifion ysbytai eu bod o'r farn bod staff bob amser yn gwrandao arnynt
- Dywedodd 90% o gleifion TIMC eu bod o'r farn bod staff bob amser yn gwrandao arnynt
- Cytunodd 81% o gleifion ysbytai fod staff wedi siarad â nhw am eu cyflyrau meddygol ac wedi eu helpu i'w deall
- Credai 87% o gleifion TIMC fod gan staff ddigon o amser i drafod eu hanghenion

Opsiynau triniaeth

Mae'r adran hon yn ystyried pa mor dda y caiff triniaethau eu hegluro i gleifion a'u dealltwriaeth a'u cyfranogiad yn y broses cael triniaeth.

- Dywedodd 96% o gleifion meddygfeydd fod pethau bob amser yn cael eu hegluro wrthynt mewn ffordd roddent yn ei deall a dywedodd 91% eu bod yn teimlo'n rhan o benderfyniadau am eu gofal
- Dywedodd 95% o gleifion deintyddfeydd fod opsiynau triniaeth wedi'u hegluro wrthynt yn llawn a dywedodd 96% eu bod yn teimlo'n rhan o benderfyniadau am eu triniaeth
- Dywedodd 96% o gleifion y Rheoliadau Ymbelydredd ïoneiddio (Amlygiad Meddygol) eu bod yn teimlo'n rhan o benderfyniadau am eu triniaeth a dywedodd 96% eu bod wedi cael digon o wybodaeth i ddeall risgiau'r driniaeth
- Dywedodd 98% o gleifion triniaeth laser eu bod yn teimlo'n rhan o benderfyniadau am eu triniaeth a dywedodd 90% eu bod wedi cael digon o wybodaeth i ddeall risgiau'r driniaeth

Cost triniaeth

Sôn am driniaeth nad yw am ddim o dan y GIG yn unig a wna'r adran hon.

- Dywedodd 96% o gleifion deintyddfeydd fod cost y driniaeth yn glir
- Dywedodd 98% o gleifion laser fod cost y driniaeth yn glir

Mynediad

Mae'r adran hon yn ystyried pa mor hawdd yw hi i drefnu apwyntiad.

- Dywedodd 98% o gleifion deintyddfeydd ei bod hi'n weddol hawdd neu'n hawdd iawn i drefnu apwyntiad
- Dywedodd 63% o gleifion meddygfeydd ei bod hi'n weddol hawdd neu'n hawdd iawn i drefnu apwyntiad

Gofal y tu allan i oriau

Mae'r adran hon yn ystyried ymwybyddiaeth o wasanaethau y tu allan i oriau.

- Dywedodd 76% o gleifion deintyddfeydd eu bod yn gwybod sut i gael gafael ar wasanaeth y tu allan i oriau
- Dywedodd 79% o gleifion meddygfeydd eu bod yn gwybod sut i gael gafael ar wasanaeth y tu allan i oriau

Ein gwaith

Gwneud yn siŵr bod pobl yng Nghymru yn derbyn gofal iechyd o ansawdd da. Rydym yn rhoi'r claf wrth wraidd popeth a wnawn, ac rydym yn gwneud yn siŵr bod ein gwaith yn hyrwyddo ac yn diogelu cydraddoldeb a hawliau dynol i bawb. Mae ein gwaith wedi'i lywio gan Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015. Wrth wneud penderfyniadau am y gwaith a wnawn, cydbwyswn anghenion byrdymor a hirdymor cleifion, gan gydweithio â phartneriaid, cleifion a'r gymuned er mwyn cefnogi gwelliannau.

Darparu Sicrwydd

Rydym yn arolygu'r GIG yng Nghymru. Mae ein hymdriniaeth â'r GIG yn amrywio o feddygfeydd i ysbytai mawr. Yn 2018-19, gwnaethom gynnal 144 o arolygiadau o fewn y GIG.

Rydym hefyd yn rheoleiddio ac yn arolygu gofal iechyd annibynnol. Mae gofal iechyd annibynnol yn cynnwys amrywiaeth eang o ddarparwyr o ysbytai preifat llawn i salonau harddwch sy'n defnyddio laserau. Yn 2018-19, gwnaethom gynnal 29 o arolygiadau yn y sector annibynnol.

Mae angen i ddeintyddfeydd, yn hytrach na deintyddion unigol sy'n gwneud gwaith preifat, gofrestru ag AGIC o ganlyniad i newidiadau yn Rheoliadau Deintyddiaeth Breifat (Cymru) 2017. O ganlyniad, cyflwynwyd rhaglen gofrestru ddeintyddol lle cofrestrwyd deintyddfeydd yn hytrach na deintyddion preifat ac, erbyn diwedd 2018-19, roeddem wedi cwblhau'r gwaith o gofrestru pob deintyddfa; 485 i gyd. Gwnaethom hefyd barhau i gyflawni ein rhaglen arolygu deintyddfeydd gan gwblhau 73 o arolygiadau.

Mae gennym gyfrifoldeb penodol i sicrhau bod pobl agored i niwed yn derbyn gofal da mewn gwasanaethau iechyd meddwl, ac arolygwn leoliadau iechyd meddwl ac anabledau dysgu o fewn y GIG ac yn y sector annibynnol. Mae AGIC yn ystyried i ba raddau y mae gwasanaethau'n cydymffurfio â Deddf Iechyd Meddwl (1983), Mesur Iechyd Meddwl (Cymru) (2010), Deddf Galluedd

Meddyliol (2005) a Threfniadau Diogelu wrth Amddifadu o Ryddid.

Rydym hefyd yn asesu cydymffurfiaeth â Deddf Safonau Gofal 2000, Rheoliadau Gofal Iechyd Annibynnol (Cymru) 2011 a'r Safonau Gofynnol Cenedlaethol ar gyfer Gwasanaethau Gofal Iechyd Annibynnol yng Nghymru.

Gwnaethom gwblhau 29 o arolygiadau iechyd meddwl yn 2018-19.

Mae ein rhaglen waith yn sicrhau ein bod yn bodloni ein gofynion statudol ac yn adolygu meysydd o bryder a nodwyd yn ôl gwybodaeth a risg. Mae ein Pwyllgor Risg ac Uwchgyfeirio yn asesu'r dystiolaeth a'r wybodaeth sydd ar gael yn rheolaidd, ynghyd ag adolygu a mireinio ein rhaglen waith. Defnyddiwn yr hyn a wyddom am wasanaethau er mwyn pennu ein blaenoriaethau.

Yn ogystal â'n harolygiadau seiliedig ar risg o'r GIG a'r sector annibynnol, mae AGIC hefyd yn cynnal adolygiadau cenedlaethol. Yn ystod 2018-19 gwnaethom gyhoeddi adroddiadau ym meysydd gwasanaethau gofal iechyd pobl ifanc, camddefnyddio sylweddau, rhyddhau cleifion, iechyd meddwl cymunedol ac atal a hyrwyddo annibyniaeth ar gyfer oedolion hŷn sy'n byw yn y gymuned.

Perfformiad

Blwyddyn	deuddydd wedi'i fodloni	deuddydd wedi'i fethu	tri mis wedi'i fodloni	tri mis wedi'i fethu
2018 - 19	94%	6%	92%	8%
2017 - 18	100%	0%	92%	8%
2016 - 17	91%	9%	82%	18%
2015 - 16	71%	29%	75%	25%

Safonau Perfformiad

Mae ein safonau gwasanaeth yn amlwg iawn.

- Lle bo angen sicrwydd ar unwaith yn dilyn arolygiad y GIG, caiff llythyrau eu cyhoeddi i Brif Weithredwr y sefydliad o fewn dau ddiwrnod
- Lle bo angen gweithredu ar unwaith yn dilyn arolygiad yn y sector annibynnol, caiff y gwasanaeth hysbysiad diffyg cydymffurfio o fewn dau ddiwrnod
- Rydym yn cyhoeddi pob adroddiad o fewn tri mis i arolygiad fel y nodir yn ein polisi cyhoeddi

Yn 2018-19 gwnaethom gyhoeddi 92% o'n hadroddiadau o fewn tri mis i'r arolygiad.

Adroddwyd ar 94% o'r materion a oedd yn peri pryder uniongyrchol o fewn deuddydd.

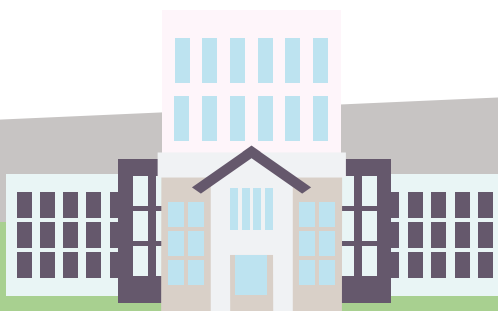
Hybu gwelliant

Mae llawer o'n hadroddiadau arolygu ac adolygu yn cynnwys argymhellion sydd â'r nod o sicrhau gwelliannau yn ansawdd gofal iechyd gwasanaethau gofal iechyd. Mae ein hargymhellion yn cael effaith uniongyrchol ar weithredoedd darparwyr gwasanaeth a byrddau iechyd, ac maent wedi arwain at wella'r gwasanaeth a ddarperir i gleifion. Rydym wedi gweld hyn yn y rhan fwyaf o'r deg arolygiad dilynol a gynhaliwyd gennym yn 2018-19.

Pan nodwn na chaiff safonau eu cyrraedd, gwnawn argymhellion ar gyfer gwella.

Mae'r canfyddiadau o'n harolygiadau a'n hadolygiadau o'r GIG yn bwydo i mewn i Drefniadau Dwysáu ac Ymyrryd GIG Cymru gan gynnwys y meysydd hynny lle na chredwn fod digon o gynnydd yn cael ei wneud. Os na chawn ddigon o sicrwydd bod camau wedi'u cymryd i fynd i'r afael â'r materion a nodwyd yn y sector annibynnol cymerwn gamau gorfodi.

Ym mis Hydref 2018 gwnaethom lwyddo yn ein herlyniad cyntaf am ddarparu gwasanaethau, lle'r oedd angen cofrestru o dan Ddeddf Safonau Gofal 2000, yn anghyfreithlon.

Ein Hadnoddau

Ein pobl

Mae'r tabl isod yn dangos nifer y swyddi ym mhob tîm o fewn AGIC yn ystod 2018-19.

Tîm	Swyddi llawn amser
Uwch-swyddogion Gweithredol	3
Arolygu, Rheoleiddio a Phryderon	32
Gwybodaeth, partneriaeth a methodoleg	8
Strategaeth, Polisi a Chyfathrebu	5
Cyngor clinigol (gan gynnwys gwasanaeth SOAD)	4
Cymorth busnes (gan gynnwys recriwtio, dyrannu a chymorth adolygwyr panel)	16
Cyfanswm	68

Tuag at ddiwedd 2018 gwnaethom gael rhagor o gyllid er mwyn meithrin gallu sefydliadol ar draws ein swyddogaethau craidd. Cynhaliwyd ymarfer recriwtio gennym i gynyddu cyfanswm y swyddi yn AGIC i 78.

Oherwydd amseriad y broses recriwtio ni chafodd y rhan fwyaf o'r swyddi ychwanegol eu llenwi tan 2019. Cyfrannodd hyn at danwariant yn ein cyllideb ar gyfer 2018-2019.

Rydym yn dibynnu ar gyfraniad adolygwyr cymheiriaid a lleyg er mwyn helpu i gyflawni ein rhaglen arolygu ac adolygu. Ar hyn o bryd mae gennym banel o dros 200 o adolygwyr cymheiriaid ac adolygwyr lleyg gwirfoddol a byddwn yn cynyddu'r nifer hon yn ystod 2019-20 er mwyn ateb y galw yn sgil ein rhaglen gynyddol o arolygiadau ac adolygiadau cenedlaethol.

Mae ein panel o adolygwyr cymheiriaid yn cynnwys nyrsys, bydwragedd, meddygon teulu, deintyddion, anesthetegwyr, llawfeddygon a rheolwyr meddygfeydd.

Mae hefyd yn cynnwys arbenigwyr ym maes Gweinyddu'r Ddeddf Iechyd Meddwl a phanel o seiciatryddion sy'n darparu ein gwasanaeth meddyg a benodwyd i roi ail farn (SOAD).

Mae dwy fantais i ddefnyddio adolygwyr cymheiriaid; caiff AGIC fewnbwn clinigol arbenigol ar gyfer arolygiadau ac adolygiadau, a chaiff adolygwyr fudd o'r hyn a ddysgir yn sgil cymryd rhan yn ein gwaith a gallant rannu'r gwersi hyn â'u gweithleoedd eu hunain.

Hefyd, mae gennym gronfa o wirfoddolwyr ar ein panel o adolygwyr lleyg sy'n chwarae'r rôl hanfodol o asesu profiad y claf drwy siarad â chleifion a'u gwahodd i gwblhau holiaduron.

Cyllid

Mae'r tabl canlynol yn dangos sut y gwnaethom ddefnyddio ein hadnoddau ariannol yn y flwyddyn ariannol ddiwethaf er mwyn cyflawni Cynllun Gweithredol 2018-19.

	£000au
Cyfanswm Cyllideb AGIC	3,934
Gwariant	
Costau staff	3,161
Teithio a Chynhaliaeth	84
Dysgu a Datblygu	17
Costau nad ydynt yn ymwneud â staff	304
Cyfieithu	114
Costau adolygu	519
Costau TGCh cyfalaf	55
Cyfanswm gwariant (a)	4068
Incwm	
Gofal Iechyd Annibynnol	277
Cofrestru deintyddfeydd preifat	123
Cyfanswm incwm (b)	400
Cyfanswm Gwariant Net (ab)	3,668

Gweithio gydag eraill

Er mwyn cadarnhau bod pobl yng Nghymru yn cael gofal iechyd o ansawdd da rydym yn gweithio'n agos gyda nifer o sefydliadau eraill.

Mae rhannu gwybodaeth yn effeithiol rhwng sefydliadau yn hollbwysig wrth asesu ansawdd y gofal iechyd a ddarperir ledled Cymru. Yn ystod 2018-19 gwnaethom gynnal dwy uwchgynhadledd gofal iechyd gan ddwyn ynghyd gyrff archwilio, arolygu, rheoleiddio a gwella allanol er mwyn rhannu gwybodaeth am sefydliadau'r GIG. Cytunwyd ar y themâu a ddeilliodd o'r trafodaethau hyn a chawsant eu cyfleu i Lywodraeth Cymru.

Rydym wedi atgyfnerthu ein trefniadau gweithio gyda'r Cynghorau Iechyd Cymuned sydd wedi arwain at ffordd fwy systematig o rannu cynlluniau gwaith, materion sy'n dod i'r amlwg a nodi cyfleoedd i gydweithio yn gynnar.

Rydym yn parhau i weithio'n agos gydag Arolygiaeth Gofal Cymru, Swyddfa Archwilio Cymru ac Estyn ar feysydd o gyd-ddiddordeb drwy gydol y flwyddyn. Drwy gyd-bresenoldeb Arolygu Cymru yn Sioe Frenhinol Cymru, rydym yn ymgysylltu â'r cyhoedd ac yn cyflwyno ein priod ganfyddiadau.

Rydym wedi gweithio'n agos gyda Llywodraeth Cymru ar bolisiau a deddfwriaeth newydd a rhai sy'n datblygu. Drwy ein gweithgareddau, gwelwn sut mae deddfwriaeth, polisiau a safonau yn gweithio'n ymarferol. Rhannwn ein canfyddiadau a'n safbwyntiau pan fo cyfleoedd perthnasol yn codi, er enghraifft drwy ymgynghoriadau ffurfiol, tystiolaeth i Bwyllgorau Cynulliad Cenedlaethol Cymru ac yn uniongyrchol â Llywodraeth Cymru. Gwnaethom roi tystiolaeth yn ysgrifenedig ac ar lafar ar gyfer sesiwn tystiolaeth graffu gyffredinol ar waith AGIC ym Mhwyllgor Iechyd, Gofal Cymdeithasol a Chwaraeon Cynulliad Cenedlaethol Cymru ym mis Chwefror 2019.

Rydym hefyd wedi gweithio gyda chyrff eraill i archwilio gofal iechyd mewn lleoliadau eraill megis yr adolygiad clinigol o farwolaethau mewn carchardai a gynhaliwyd gydag Ombwdsmon Carchardai a Phrofiannaeth (PPO), carchardai yng Nghymru a gynhaliwyd gan Arolygiaeth Carchardai Ei Mawrhydi (HMIP) ac adolygiadau o Dimau Troseddau Ieuentid dan arweiniad Arolygiaeth Prawf Ei Mawrhydi.

Cynnydd yn erbyn ein Cynllun Strategol 2018-2021

Sicrhau bod ein gwaith yn cael yr effaith orau bosibl er mwyn cefnogi'r gwaith o wella gofal iechyd

Nod AGIC yw annog gwelliant ym maes gofal iechyd drwy wneud y gwaith iawn ar yr adeg iawn yn y lle iawn. Er mwyn cael yr effaith fwyaf, mae angen i AGIC weithio gydag eraill yn y system iechyd a gofal ehangach a rhannu ei chanfyddiadau'n effeithiol.

Dros y flwyddyn ddiwethaf, mae AGIC wedi parhau i gydweithio'n agos â sefydliadau partner; gan gynnal uwchgynadleddau a chyfarfodydd rheolaidd â chydweithwyr mewn Cyngorau Iechyd Cymuned bob chwe mis. Mae'r cyfarfodydd hyn wedi ein galluogi i rannu gwybodaeth a chalibradu ein barn ar y risgiau a'r problemau a geir ledled Cymru. Mae gwaith partneriaeth agos hefyd wedi ein galluogi i osgoi dyblygu ymdrechion, gan gydweithio lle bo'n briodol.

Rydym wedi parhau i fireinio ein prosesau cynllunio, gan ddefnyddio'r wybodaeth sydd ar gael er mwyn sicrhau ein bod yn defnyddio ein hadnoddau'n effeithiol. Mae ein Rheolwyr Perthynas GIG wedi gweithredu fel pwynt cyswllt cyntaf ar gyfer byrddau ac ymddiriedolaethau iechyd, gan asesu gwybodaeth a risgiau er mwyn diffinio ein rhaglenni gwaith arolygu ac adolygu.

Mae ein Bwrdd Llywio Thematig yn cefnogi ein nod o wneud y gwaith iawn ar yr adeg iawn, drwy ein helpu i werthuso tystiolaeth o amrywiaeth o ffynonellau er mwyn blaenoriaethu'r gwaith o ddatblygu a chynnal yr adolygiadau mwyaf priodol.

Gan ganolbwyntio ar yr heriau a bennir yn yr Adolygiad Seneddol o Iechyd a Gofal Cymdeithasol yng Nghymru (2018), mae AGIC wedi parhau i weithio gydag Arolygiaeth Gofal Cymru (AGC) ar adolygiadau ac arolygiadau sy'n croesi ffin iechyd a gofal cymdeithasol). Yn 2018/19, gwnaethom gydweithio'n agos ar gyhoeddi adroddiad cenedlaethol ar Dimau Iechyd Meddwl Cymunedol ac rydym yn parhau i gynnal arolygiadau lleol ar y cyd yn y maes hwn. Ar ddechrau 2019, rydym yn helpu AGC i gynnal adolygiad cenedlaethol o atal a hyrwyddo annibyniaeth ar gyfer oedolion hŷn (dros 65 oed) sy'n byw yn y gymuned. Mae AGC hefyd yn rhanddeiliad allweddol yng ngwaith parhaus AGIC ar y ffordd y caiff gofal a thriniaeth ei darparu i bobl hŷn sydd wedi cwmpo, a sut y gellir osgoi cwmpadau.

Cymryd camau lle na chyrhaeddir safonau

Anela AGIC at gymryd camau pendant pan na chyrhaeddir safonau ac, i'r perwyl hwn, mae'n hanfodol sicrhau bod ein gwaith o ansawdd uchel a'i fod wedi'i ategu gan brosesau effeithiol a fframweithiau cyfreithiol

Gwnaethom greu Panel Methodoleg yn 2018/19 er mwyn sicrhau ein bod yn adolygu, diweddarau a datblygu ein dulliau o weithio, ac yn eu rheoli a'u blaenoriaethu. Mae hyn wedi ein helpu i barhau i asesu'r gwaith o ddarparu gofal iechyd yn erbyn safonau perthnasol yn effeithiol a chymryd camau pan na lwyddir i gyrraedd y safonau hynny.

Yn 2018/19, gwnaethom atgyfnerthu ein dull o orfodi yn y sector annibynnol, gan gynnwys ein proses Gwasanaeth sy'n Peri Pryder. Gwnaethom atal darparwr annibynnol a chyflawni nifer o arolygiadau â phwyslais brys. Llwyddodd AGIC i erlyn darparwr anghofrestredig ym mis Hydref 2018 a bu'r achos hwn yn gyfle i ni fyfyrto ar y camau rydym yn eu cymryd pan fyddwn yn cael gwybodaeth am ddarparwyr o'r fath. Rydym yn gweithio i wella'r canllawiau a gyhoeddwyd ar ein gwefan fel bod y rheini sy'n darparu gwasanaethau gofal iechyd annibynnol yng Nghymru, neu'r rheini sy'n ystyried gwneud hynny, yn deall eu cyfrifoldebau cyfreithiol.

Yn 2018, gwnaethom barhau i ddatblygu'r ffordd rydym yn dilyn hynt argymhellion a wnaed yn ystod ein harolygiadau a'n hadolygiadau, gan gyhoeddi polisi yn nodi ein dull gweithredu, Bydd hyn yn paratoi'r ffordd ar gyfer mwy o weithgarwch yn y maes hwn yn y dyfodol.

Mae AGIC yn parhau i weithio gyda Llywodraeth Cymru ar ddatblygiadau polisi a datblygiadau deddfwriaethol uniongyrchol megis cyflwyno dyletswydd gonestrwydd a dyletswydd ansawdd, yn ogystal â threfniadau llywodraethu bwrdd newydd a chyflwyno corff llais dinasyddion .

Bod yn fwy gweladwy

Er mwyn cyflawni ein nod strategol, mae angen i ni adeiladu ar ein gwaith i wella dealltwriaeth y cyhoedd a rhanddeiliaid o rôl AGIC a'r gwaith a wnawn.

Yn ystod y flwyddyn, rydym wedi gweithio i wella'r ffordd rydym yn defnyddio cyfryngau digidol a thraddodiadol i gyfathrebu am ein rôl, ein diben a'n canfyddiadau. Rydym wedi cydweithio â'r cyfryngau ac wedi cael sylw da i'n canfyddiadau o nifer o'n hadroddiadau a thrwy eitem nodwedd ar BBC Cymru ar rôl yr arolygiaeth.

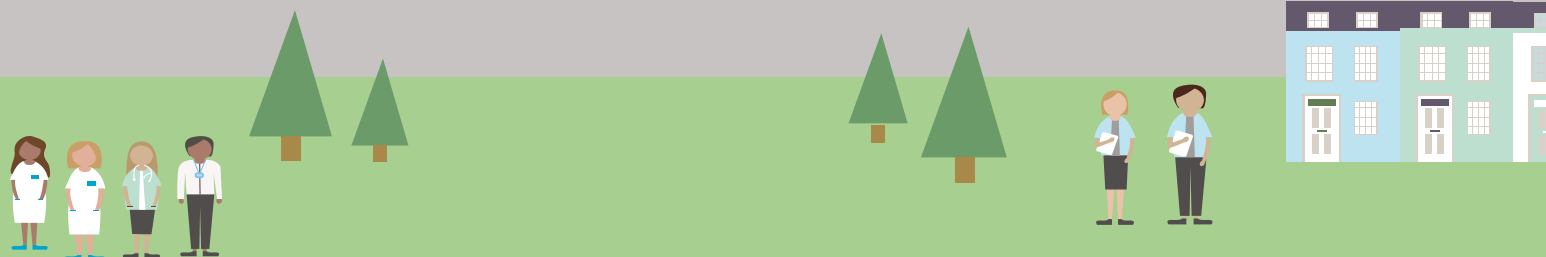
Rydym wedi ailwampio dogfennau cyhoeddus i'w gwneud yn fwy perthnasol i'r cyhoedd, wedi cynyddu nifer ein dilynwyr ar y cyfryngau cymdeithasol ac wedi mynychu digwyddiadau uchel eu proffil er mwyn cyfleu ein diben a chanfyddiadau ein gwaith.

Yn ystod Sioe Frenhinol Cymru yn 2018, cymerodd dros 300 o bobl ran mewn arolwg am waith a chanfyddiadau AGIC, a gwnaethom siarad â bron 200 o aelodau'r cyhoedd am eu profiadau am ofal iechyd.

Rydym hefyd wedi diweddarau dogfennau cyhoeddus, wedi ehangu ein cynulleidfa ar y cyfryngau cymdeithasol ac wedi mynychu digwyddiadau uchel eu proffil er mwyn cyfleu ein diben a chanfyddiadau ein gwaith.

Rydym wedi dechrau datblygu dulliau digidol newydd o geisio barn a safbwyntiau gan gleifion yn uniongyrchol, a hynny cyn ac yn ystod arolygiadau. Bydd hyn yn ein helpu i ehangu ar y 3106 o holiaduron cleifion a gwblhawyd yn ystod y flwyddyn.

Rydym wedi gweithio'n agos gyda'n grwpiau rhanddeiliaid ar feysydd newydd o waith a, thrwy ein Huwchgynadleddau Gofal Iechyd gwell, rydym wedi chwarae rhan amlwg iawn fel canolbwynt ar gyfer rhannu gwybodaeth a chynrychioli safbwyntiau y sawl sy'n craffu ar ofal iechyd ledled Cymru

Datblygu ein pobl a'n sefydliad i wneud y gwaith gorau posibl

Ased gorau AGIC yw ei phobl. Yn ystod y flwyddyn ddiwethaf, mae'r sefydliad wedi cymryd camau breision wrth ddatblygu fel sefydliad. Mae ein harolwg staff diweddaraf yn dangos gwelliannau ym mhob maes.

Drwy ein rhaglen newid TGCh rydym wedi cyflwyno ffyrdd newydd o weithio sy'n ein gwneud yn fwy effeithlon fel sefydliad ond sydd hefyd yn gwella ein systemau rheoli a diogelu gwybodaeth. Erbyn hyn mae ein harolygwyr yn gweithio'n ddigidol yn y maes ac yn rhannu gwybodaeth â lleoliadau drwy galedwedd, systemau a phrosesau newydd a gwell.

Gall y sawl sydd angen talu am gofrestru wneud hynny'n gyflym ac yn hawdd ar-lein a, lle bo modd, rydym wedi aildefnyddio systemau'r llywodraeth sy'n bodoli eisoes ac sydd wedi'u profi er mwyn lleihau costau gweithredu a chymorth yn y dyfodol. AGIC oedd y sefydliad cyntaf yng Nghymru i fabwysiadu system dalu GOV.UK a, thrwy wneud hynny, gwnaeth sicrhau bod y system ar gael yng Nghymru gan baratoi'r ffordd i sefydliadau eraill y llywodraeth yng Nghymru ei defnyddio.

Rydym wedi lansio strategaeth dysgu a datblygu tair blynedd ar gyfer y sefydliad sydd wedi gwella'r cyfleoedd dysgu sydd ar gael i bob aelod o'n staff a'n hadolygwyr. Rydym hefyd wedi annog ystyried cyfleoedd dysgu unigol yn unol â gofynion datblygu personol a phroffesiynol.

Rydym wedi cyflwyno ac ymgorffori system lywodraethu newydd mewn perthynas â'n swyddogaethau adolygu, methodoleg, gweithlu a chyllid gan wella ein gallu i gynllunio a rheoli ein hadnoddau, a sicrhau eu bod yn gyson â blaenoriaethau'r sefydliad.

Yn dilyn dyrannu adnoddau newydd yn ystod y flwyddyn er mwyn cynyddu ein gweithgarwch ledled Cymru, rydym wedi cynnal ymgyrch recriwtio a rhaglen sefydlu yn llwyddiannus er mwyn cynyddu nifer y bobl yn ein sefydliad fwy na 10%.

Adolygiadau Cenedlaethol a Lleol

Mae AGIC yn cynnal adolygiadau cenedlaethol sy'n ein galluogi i archwilio'r modd y darperir gwasanaethau ledled Cymru. Rydym hefyd yn cael ein comisiynu i gynnal adolygiadau annibynnol o faterion sydd o bwys cenedlaethol.

Rydym yn annog pobl i roi sylwadau i ni ar yr hyn y dylem eu hystyried ac mae gennym ffurflen awgrymiadau ar ein gwefan y gall unrhyw un sydd â phryder ei chwblhau.

Mae gan AGIC gydberthynas waith agos â'r arolygiaethau eraill yng Nghymru ac rydym yn gynyddol yn chwilio am gyfleoedd i gydweithio â hwy; yn enwedig ag Arolygiaeth Gofal Cymru.

Camddefnyddio Sylweddau

Ym mis Gorffennaf 2018, cyhoeddodd AGIC ac AGC adolygiad ar y cyd o wasanaethau camddefnyddio sylweddau yng Nghymru. Diben ein hadolygiad oedd asesu ansawdd ac effeithiolrwydd y gofal a ddarperir gan wasanaethau camddefnyddio sylweddau ledled Cymru.

Ar y cyfan, gwnaethom nodi bod pobl yn derbyn gofal da gan staff gofalgar a brwdfrydig, ond roedd mynediad i wasanaethau yn gyfyngedig mewn ardaloedd gwledig ac yn anghyson yn gyffredinol ledled Cymru.

Yn benodol, roedd pobl yn ei chael hi'n anodd i gael y driniaeth roedd ei hangen arnynt gan wasanaethau rhagnodi amnewidion (e.e. methadon), dadwenwyno, adsefydlu a chwmsela, oherwydd amseroedd aros hir a phrinder capasiti gan wasanaethau.

Hefyd, nododd yr adolygiad wendidau o ran goruchwyllo a rheoleiddio ansawdd a diogelwch gwasanaethau. Fel y cyfryw, efallai na fydd Byrddau Cynllunio Ardal yn gallu nodi, monitro na gweithredu ar themâu a materion sy'n dod i'r amlwg ar draws pob gwasanaeth er mwyn amddiffyn diogelwch pobl. Mae angen i Lywodraeth Cymru a Byrddau Cynllunio Ardal ailystyried y ffordd maent yn ceisio sicrwydd ynghylch perfformiad gwasanaethau.

Yn siomedig, er bod rhywfaint o gynnydd wedi'i wneud, roedd llawer o'r materion a nodwyd yn yr adroddiad yn debyg i'r rhai a nodwyd gan AGIC yn ei hadroddiad blaenorol ar gamddefnyddio sylweddau yn 2012.

Cafodd 34 o argymhellion eu gwneud i Fyrddau Cynllunio Ardal a/neu Lywodraeth Cymru eu hystyried.

Rhyddhau Cleifion

Ym mis Awst 2018, cyhoeddodd AGIC adolygiad o'r trefniadau ar gyfer rhyddhau cleifion o'r ysbyty i bractis cyffredinol. Mae'r ffordd y caiff cleifion eu rhyddhau o'r ysbyty yn hollbwysig i ba mor effeithiol yw eu gofal parhaus yn y gymuned. Diben yr adolygiad oedd ystyried ansawdd ac amseroldeb gwybodaeth am ryddhau cleifion a ddarperir gan ysbytai.

Ar y cyfan, canfuom fod ansawdd ac amseroldeb gwybodaeth am ryddhau cleifion yn amrywio ledled Cymru, a bod angen rhoi cryn dipyn o sylw i'r maes hwn o'r GIG er mwyn sicrhau y darperir gofal iechyd diogel ac effeithiol.

Mae'n amlwg bod rhai rhannau o'r GIG yng Nghymru yn gwneud cynnydd ym maes rhyddhau cleifion, ond mae'r cynnydd yn amrywio gormod ledled Cymru. Lle y gwelsom gynnydd yn y defnydd o systemau rhyddhau electronig, roedd ansawdd ac amseroldeb gwybodaeth a gaiff meddygon teulu yn amlwg yn gwella.

Canfuom fod gan bob bwrdd iechyd bolisiau priodol mewn perthynas â rhyddhau cleifion. Fodd bynnag, ymddengys fod diffyg ymwybyddiaeth a dealltwriaeth o'r prosesau hyn ymhlith staff ar rai wardiau a gall y diffyg eglurder hwn, ynghyd â seilwaith TG gwael a methiant gweithwyr proffesiynol i gymryd cyfrifoldeb am gyfathrebu effeithiol, beryglu cleifion.

Cafodd 13 o argymhellion eu gwneud i sefydliadau gofal iechyd GIG Cymru a GIG Cymru eu hystyried o ganlyniad i'r canfyddiadau.

Adolygiad o gymorth gofal iechyd i bobl hŷn sy'n byw mewn cartrefi gofal yng Ngogledd Cymru

Ym mis Tachwedd 2019, gwnaethom gyhoeddi adolygiad ar y cyd ag AGC o'r ffordd y gallwn gydweithio i sicrhau bod anghenion gofal iechyd pobl hŷn sy'n byw mewn cartrefi gofal yn y gogledd yn cael eu diwallu.

Gwnaethom archwilio'r ffordd yr oedd Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr yn diwallu anghenion gofal iechyd pobl hŷn sy'n byw mewn cartrefi preswyl a chartrefi gofal nyrsio, a chasglu profiadau rheolwyr cartrefi gofal wrth gael gafael ar gymorth gofal iechyd i bobl gan y GIG. Gwnaethom hefyd archwilio'r modd y gall AGIC ac AGC weithio mewn ffordd fwy integredig i wella canlyniadau i bobl sy'n byw mewn cartrefi gofal.

Roedd yr adborth yn amrywiol yn y rhan fwyaf o'r meysydd gwasanaeth a ystyriwyd, ond roedd angen mynd i'r afael â rhai materion cyffredin er mwyn darparu gofal di-dor ac o ansawdd da i breswylwyr a chleifion unigol. Mae llawer o'r materion y mae'r adroddiad yn eu trafod yn adlewyrchu'r rheini a nodwyd yn adolygiad Comisiynydd Pobl Hŷn Cymru yn 2014 ac maent yn effeithio'n uniongyrchol ar lesiant pobl sy'n byw mewn cartrefi gofal.

Nododd yr adroddiad 16 o feysydd i'w gwella y mae AGIC ac AGC yn gwneud gwaith ddilynol arnynt.

Bwrdd Iechyd Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg a chyflogaeth Kris Wade

Ym mis Ionawr 2019, cyhoeddodd AGIC adolygiad o'r ffordd yr ymdriniodd Bwrdd Iechyd Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg â chyflogaeth Kris Wade a'r tri honiad o ymosodiad rhywiol a wnaed yn ei erbyn gan gleifion yng ngwasanaeth anabledau dysgu'r Bwrdd.

Edrychodd yr adolygiad hwn ar arferion recriwtio a chyflogi staff, trefniadau rhoi gwybod am ddigwyddiadau, prosesau diogelu oedolion, trefniadau llywodraethu a diwylliant, asesiad o adolygiad bwrdd gwaith y Bwrdd Iechyd, a threfniadau comisiynu anabledau dysgu rhwng byrddau iechyd.

Nododd adolygiad bwrdd gwaith mewnol y bwrdd iechyd feysydd pryder ynghylch prosesau diogelu, trefniadau rhoi gwybod am ddigwyddiadau, arferion recriwtio a threfniadau llywodraethu a diwylliant. Casglodd yr adolygiad hefyd na ellid bod wedi rhagweld nac atal gweithrediadau Mr Wade.

Ar sail y dystiolaeth gyfyngedig a ystyriwyd, nid oedd casgliadau'r bwrdd iechyd ei hun yn afresymol, ond credwn nad yw'r casgliad na ellid bod wedi rhagweld nac atal gweithrediadau Mr Wadwe yn seiliedig ar dystiolaeth i'w gefnogi na'i wrthbrofi.

Yr hyn y gallwn ei ddweud, ar ôl ystyried ystod ehangach o dystiolaeth, yw nad oedd unrhyw beth yng nghofnodion hyfforddiant, goruchwyliaeth nac iechyd galwedigaethol Mr Wade a fyddai wedi awgrymu ei fod yn anaddas i weithio mewn lleoliad gofal.

Y themâu allweddol a wnaeth ddeillio o'r adolygiad hwn yw:

- Oedi annerbyniol o fewn y bwrdd iechyd cyn i'r honiad cyntaf gael ei gydnabod fel mater diogelu a chyn y rhoddwyd gwybod amdano
- Cymerodd ymchwiliad y bwrdd iechyd a'r broses ddisgyblu ddilynol ormod o amser
- Er i rai gwelliannau gael eu gwneud i drefniadau llywodraethu'r bwrdd iechyd, mae angen diwallu'r anghenion hyn yn gyflymach.

Dylai Llywodraeth Cymru ystyried sut y gellir hwyluso system i adnewyddu gwiriadau'r Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd (DBS) ar gyfer staff y GIG ledled Cymru fel rhan bwysig o ddiogelu cleifion.

O ganlyniad i ganfyddiadau'r adolygiad hwn, rydym wedi gwneud 24 o argymhellion y dylai Bwrdd Iechyd Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg a Llywodraeth Cymru ymdrin â nhw ac y dylai pob bwrdd iechyd yng Nghymru eu hystyried.

Timau Iechyd Meddwl Cymunedol

Ym mis Chwefror 2019, cyhoeddodd AGIC ac AGC adolygiad ar y cyd o Dimau Iechyd Meddwl Cymunedol (TIMCau) yng Nghymru. Mae'r adolygiad hwn yn ymateb yn bennaf i adroddiad a gyhoeddwyd gan AGIC ym mis Mawrth 2016: Adolygiadau Allanol Annibynnol o Achosion o Ddyladdiad – Gwerthusiad o adolygiadau a gynhaliwyd gan Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru ers 2007.

Diben yr adolygiad oedd dwyn ynghyd y themâu allweddol a oedd wedi deillio o arolygiadau ar y cyd AGIC ac AGC o Dimau Iechyd Meddwl Cymunedol ledled Cymru dros y ddwy flynedd ddiwethaf, ynghyd ag ymgysylltu â phobl sy'n defnyddio gwasanaethau, gofalwyr, a'r trydydd sector.

Yn gyffredinol, nodwyd bod pobl yn derbyn gofal o ansawdd derbynol gan staff tosturiol sy'n gweithio'n galed. Fodd bynnag, yn ystod yr adolygiad hwn nodwyd gwahaniaethau ac amrywioldeb yn fynych o ran safonau, cysondeb ac argaeledd triniaeth, gofal a chymorth a ddarperir gan Dimau Iechyd Meddwl Cymunedol ledled Cymru. Mae angen i Lywodraeth Cymru, Byrddau Iechyd ac Awdurdodau Lleol ystyried ac archwilio'n ofalus y meysydd a nodwyd gennym a gweithredu ar ein hargymhellion fel bod pobl sy'n byw gyda salwch meddwl yn cael yr un gofal ble bynnag y maent yn byw yng Nghymru.

Y themâu allweddol a wnaeth ddeillio o'r adolygiad hwn yw:

- Mynediad at Wasanaethau
- Cynllunio Gofal
- Darparu Gofal Diogel ac Effeithiol
- Llywodraethu

Cafodd 23 o argymhellion eu gwneud ar gyfer gwella i Lywodraeth Cymru, byrddau iechyd ac awdurdodau lleol eu hystyried.

Adolygiad Pobl Ifanc

Ym mis Mawrth 2019, cyhoeddodd AGIC adolygiad o'r ffordd y mae gwasanaethau gofal iechyd yn diwallu anghenion pobl ifanc, gan gynnwys y rheini sydd angen trosglwyddo o wasanaethau plant i wasanaethau oedolion. Diben yr adolygiad oedd ystyried ansawdd a diogelwch y gofal a gaiff pobl ifanc mewn gwasanaethau iechyd meddwl i'r plant a'r glasoed (CAMHS), gwasanaethau gofal iechyd cyffredinol, gwasanaethau gofal lliniarol ac wrth drosglwyddo o wasanaethau plant i wasanaethau oedolion.

Mae'r gwaith hwn yn rhan o waith thematig ehangach a wneir ar y cyd gan y pedwar sefydliad arolygu sy'n creu Arolygu Cymru: Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru, Arolygiaeth Gofal Cymru, Estyn a Swyddfa Archwilio Cymru.

Ar y cyfan, canfu'r adolygiad fod pobl ifanc at ei gilydd yn cael profiadau da o ofal yn y gwasanaethau. Gwelsom hefyd fod y staff yn gweithio'n galed i ddarparu gofal tosturiol ac urddasol, sy'n canolbwyntio ar yr unigolyn. Fodd bynnag, rydym yn poeni am allu unedau cleifion mewnol CAMHS yng Nghymru i letya pobl risg uchel. Golyga hyn nad yw pobl ifanc bob amser yn gallu cael gofal amserol yn agos at eu cartrefi ac y gallant gael eu lleoli gryn bellter o'u cartrefi.

Roedd hefyd yn siomedig bod llawer o'r heriau y mae pobl ifanc yn eu hwynebu wrth symud rhwng gwasanaethau plant ac oedolion yn dra hysbys ond yn parhau i gael eu gweld.

Mae angen i'r byrddau iechyd a Llywodraeth Cymru wneud mwy o waith i sicrhau trefniadau trosglwyddo didrafferth ac effeithiol i bobl ifanc ledled Cymru i'w helpu wrth iddynt ddod yn oedolion.

Gwnaeth AGIC 37 o argymhellion rydym yn disgwyl i Lywodraeth Cymru, pob bwrdd iechyd a darparwyr gwasanaethau annibynnol fynd i'r afael â nhw.

Adolygiad Cenedlaethol o Atal a Hyrwyddo Annibyniaeth ar gyfer Oedolion Hŷn (dros 65 oed) sy'n Byw yn y Gymuned

Ym mis Mawrth 2019, gwnaethom gyhoeddi'r cyntaf o 11 arolygiad ardal awdurdod lleol ar wahân fel rhan o adolygiad cenedlaethol o annibyniaeth pobl hŷn sy'n byw yn y gymuned. Cafodd yr arolygiad peilot ei gynnal ym mis Ionawr 2019 a arweiniodd at gynnal deg arolygiad arall o fewn awdurdodau lleol yng Nghymru, gyda rhai yn cael eu cwblhau yn 2018-19 a rhai yn cael eu cyhoeddi yn 2019-20.

Mae AGC ac AGIC yn cydweithio i ganolbwyntio ar brofiad oedolion hŷn wrth iddynt ddod i gysylltiad â gwasanaethau gofal cymdeithasol a symud drwyddynt hyd nes y gall fod angen iddynt fynd i mewn i gartref gofal, ac ystyriwn yr adegau pan fydd pobl yn profi cydweithio rhwng gwasanaethau awdurdodau lleol a gwasanaethau byrddau iechyd, neu y byddent yn cael budd ohonynt.

Mae'r arolygiad yn gwerthuso ansawdd y gwasanaeth ar sail pedair egwyddor sylfaenol y Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) ac mae'n ystyried sut y'u rhoddir ar waith ar dair lefel:

- Unigol
- Sefydliadol
- Strategol

Rydym wedi bod yn ystyried yr holl ddisgwyliadau a amlinellir yng nghodau ymarfer y Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) a byddwn yn parhau i wneud hynny.

Adolygiad o Gwympiadau

Gwnaethom gynnal y gwaith cynllunio, ymchwilio ac adrodd ar gyfer adolygiad o lwybrau gofal ynghylch pobl hŷn a chwympiadau yn 2018 - 2019. Nod y gwaith yw rhoi gwybodaeth am fodelau gofal cymhleth, aml-ddisgyblaethol ac integredig sy'n ymwneud â gofal cymdeithasol, tai, darparwyr y sector annibynnol a'r sector gwirfoddol, yn ogystal ag iechyd. Cyhoeddi'r adolygiad ym mlwyddyn adrodd 2019-20.

Ystyriodd yr adolygiad y materion a wynebir ar hyn o bryd o ran gwaith atal cwypniadau, eu rheoli a gwella ohonynt yn effeithiol, gan ystyried y graddau y caiff gwasanaethau eu hintegreiddio'n ddi-dor a lle mae'r ffocws ar ofal sy'n canolbwyntio ar yr unigolyn ac sy'n fwy cymunedol. Mae'n creu darlun o lwybr gofal system gyfan fel y gall staff a chleifion ddeall yr hyn y dylent ei brofi a'r hyn y dylent ddisgwyl ei weld dros y blynyddoedd i ddod yng nghyd-destun gwasanaethau cwypniadau.

Bydd dysgu ehangach ynghylch sut rydym yn ymdrin â'r mathau hyn o fodelau gofal yn deillio o hyn yn 2019-20.

Ysbytai'r GIG

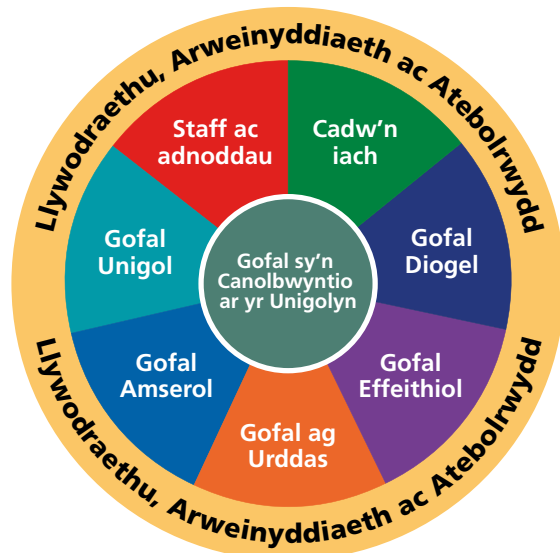
Gwnaethom gynnal 16 o arolygiadau o ysbytai ledled Cymru mewn deg ysbyty gwahanol i gyd, gan gynnwys tair ward lawfeddygol. Ystyriodd pob arolygiad sut roedd y gwasanaeth yn cyrraedd y Safonau Iechyd a Gofal mewn tri maes: ansawdd profiad y claf; darparu gofal diogel ac effeithiol; ac ansawdd rheolaeth ac arweinyddiaeth.

Canfyddiadau

Canmolodd cleifion ofal a thriniaeth staff yn yr adrannau ysbyty a arolygwyd gennym. Gwnaethom arsylwi rhyngweithio a chyfathrebu rhagorol, a dull caredig a thosturiol o ymdrin â phob claf.

Mae'r gofal yn wych – ni allaf feddwl am ffordd o'i wella. Rwy'n ddiolchgar iawn am eu caredigrwydd a'u cymorth. Bob amser yn ceisio dod o hyd i fwyd mae'r claf yn ei hoffi.

– Claf – Aneurin Bevan

Gwelsom drefniadau rheoli ac arwain da mewn rhai lleoliadau, ac enghreifftiau cryf o dimau amlddisgyblaethol yn gweithio'n effeithiol ac yn effeithlon.

Gwelodd ein harolygwyr wardiau glân a thaclus ynghyd â pholisïau a gweithdrefnau rheoli heintiau da mewn rhai lleoliadau, ond nid ym mhob un. Mae'n gadarnhaol nodi nad oes unrhyw achosion o MRSA na Clostridium Difficile a gaffaelwyd mewn ysbyty wedi bod ar ddwy ward orthopedig yn Ysbyty Brenhinol Morgannwg dros y 600 a'r 1,000 o ddiwrnodau diwethaf.

Mae'r data hyn yn awgrymu bod y staff yn wyladwrus o ran cydymffurfio â mesurau atal a rheoli heintiau.

Gwelsom drefniadau rheoli ac arwain da mewn rhai lleoliadau, ac enghreifftiau cryf o dimau amlddisgyblaethol yn gweithio'n effeithiol ac yn effeithlon.

Yn ystod fy arhosiad ar y ward, roedd y staff yn gyfeillgar ac yn gymwynasgar iawn. Roedd y ward yn lân ac yn daclus bob amser ac roedd y driniaeth o safon pum seren. Roedd y staff yn rhoi llawer o sylw i mi ac yn gwneud yn siŵr fy mod yn gyfforddus ac yn cael gofal.

– Claf, Ymddiriedolaeth GIG Prifysgol Felindre

Mae tîm y ward yn cefnogi ei gilydd ac yn gweithio gyda'i gilydd. Mae rheolwr y ward yn rhoi pwyslais mawr ar ddarparu gofal o'r radd flaenaf i gleifion ac mae hefyd yn gofalu am y staff ar y ward, gan eu hannog a'u cefnogi. Dwi wrth fy modd yn gweithio fel rhan o'r tîm hwn

– Aelod o staff, ABM

Cafwyd gwelliannau yn dilyn ein hargymhellion mewn rhai o'n harolygiadau dilynol. Fodd bynnag, mae'n siomedig na wnaed gwelliannau mewn rhai achosion.

Roedd archwiliadau annigonol a lefel wael o gynnal a chadw cyfarpar dadebru yn broblem mewn sawl lleoliad. Yn ogystal, ym mhob un o'n harolygiadau llawfeddygol, nodwyd cydymffurfiaeth wael â'r asesiadau risg ar gyfer thromboemboledd gwythiennol, mewn cleifion yr oedd angen llawfeddygaeth trawma neu orthopedig arall arnynt. Arweiniodd hyn, ynghyd â phroblemau ynghylch archwiliadau dadebru, at AGIC yn anfon hysbysiadau sicrwydd uniongyrchol i'r byrddau iechyd perthnasol.

Tanlinellodd y rhan fwyaf o'n harolygiadau broblemau'n ymwneud â staffio, recriwtio a chadw, ac mewn rhai byrddau iechyd roedd yn amlwg bod y rhain yn peri lefel isel o forâl a phryderon ynghylch y posibilrwydd o beryglu diogelwch cleifion.

Mae morâl ac ysbryd y staff ar y ward yn isel oherwydd y bygythiad cyson o gael eich symud i rannau eraill nad ydych yn gymwys i weithio ynddynt. Yn aml gadewir eich ward eich hun heb ddigon o staff

– Staff, Cwm Taf

Gallem ddarparu gofal o safon uwch petai gennym y nifer gywir o staff i ddiwallu holl anghenion unigol cleifion

– Staff, Cwm Taf

Mae'n anodd darparu gofal o safon dda oherwydd cymarebau staff: cleifion, gall galw uchel .... beryglu gofal. Mae pawb yn gweithio mor galed ag y gallant, ond nid yw anghenion cleifion bob amser yn cael eu diwallu

– Staff, Caerdydd a'r Fro

Mae'r staff o dan lawer o bwysau ond maent yn dal i gyflawni eu dyletswyddau mewn ffordd broffesiynol

– Claf, Hywel Dda

Mae llawer o leoliadau yn dal i wynebu problemau o ran storio a rhoi meddyginiaethau'n ddiogel, er bod AGIC wedi nodi bod hyn yn bryder ers sawl blwyddyn. Bydd AGIC yn codi'r mater hwn gyda Llywodraeth Cymru a chyrrff perthnasol eraill er mwyn annog gwelliant yn y maes hwn.

O ran hyfforddiant staff, gwelsom enghreifftiau cyflawn, wedi'u dogfennu'n dda, o ddarparu hyfforddiant a chyfleodd dysgu proffesiynol parhaus mewn rhai lleoliadau. Fodd bynnag, nodwyd bod lle i wella yn y maes hwn yn ystod llawer o'n harolygiadau.

Pan ystyriodd yr arolygwyr welliant o ran ansawdd, ymchwil ac arloesedd yn ystod arolygiadau, roedd y canfyddiadau yn amrywio o ward i ward ac o fwrdd iechyd i fwrdd iechyd, lle roedd rhai safleoedd yn mynd ati'n weithredol i wneud hyn, ond nid eraill. Yn ystod un arolygiad, gwnaethom nodi'n gadarnhaol bod staff ar un ward a'r tîm amlddisgyblaethol yn Ysbyty Cyffredinol Llwynhelyg yn aelodau o grŵp gwella ansawdd. Yn sgîl hyn, mae pecyn hyfforddi ar gyfer atal a rheoli cwympiadau ymhlith cleifion wedi cael ei ddatblygu a'i roi ar waith. Mae hyn wedi arwain at leihad sylweddol yn nifer y cwympiadau, a rhannwyd hyn yn ddiweddarach yn ehangach ar draws y bwrdd iechyd.

Practisau Meddygon Teulu

Eleni gwnaethom gynnal 20 o arolygiadau o feddygfeydd o fewn y saith bwrdd iechyd yng Nghymru. Ystyriodd pob arolygiad o feddygfeydd sut roeddent yn cyrraedd y Safonau Iechyd a Gofal.

Canfyddiadau

Ar y cyfan, roedd y staff yn gwrtais i ymwelwyr a chleifion, ac roedd cleifion yn cael eu trin ag urddas a pharch. Roedd y rhan fwyaf o feddygfeydd yn lân ac mewn cyflwr da, a gwelsom amgylchedd croesawgar mewn meddygfeydd.

Dywedodd y cleifion wrthym eu bod yn fodlon ar y gofal roeddent yn ei gael, ond cafwyd sawl cwyn am y prosesau sydd ar waith i drefnu apwyntiadau. Roedd hyn yn cynnwys argaeledd gwael o ran apwyntiadau, yn enwedig rhai ar fyr rybudd, ac amseroedd aros hir i weld meddyg ar gyfer apwyntiad cyffredin.

Arfer da

Roedd un feddygfa yn cymryd rhan mewn cynllun peilot gan gynnig apwyntiadau y tu allan i oriau i gleifion ar un diwrnod yn ystod y penwythnos. Gwnaed hyn fel rhan o'r clwstwr, gyda meddygfeydd yn eu tro yn cynnig apwyntiadau i gleifion yn eu grŵp clwstwr. Golygai hyn fod gan gleifion fynediad lleol at wasanaeth y tu allan i oriau, ac nad oedd yn rhaid iddynt deithio i un o'r tair canolfan gofal sylfaenol yng Nghaerdydd a Bro Morgannwg. Roeddem o'r farn bod hwn yn arfer y mae'n werth tynnu sylw ato, a dywedodd y staff wrthym fod y cleifion bob amser yn rhoi adborth cadarnhaol ar y gwasanaeth. Roedd y cynllun peilot ar fin dod i ben, a byddai'n cael ei werthuso i benderfynu p'un a ddylai'r gwasanaeth hwn barhau yn y dyfodol.

Meddygfa wych. Mae'n anodd trefnu apwyntiad. Wedi aros am bythefnos

– Claf, Cwm Taf

Mae'n amhosibl cael ateb am 8:30am ac yna pan fydd ateb mae apwyntiadau yn brin iawn

– Claf, Hywel Dda

Gall gymryd 20 munud i ateb y ffôn! Mae angen llinell ffôn ddynodedig. Mae angen edrych ar ba mor brydlon yw apwyntiadau

– Claf, Aneurin Bevan

Gwelsom dystiolaeth o arweinyddiaeth dda mewn meddygfeydd gyda thimau rheoli cydlynol a chynhwysol ar waith. Roedd enghreifftiau o gyfathrebu da rhwng timau meddygfeydd a gwelsom waith clwstwr da gan gynnwys cynllun peilot y tu allan i oriau ar gyfer gwasanaeth meddyg teulu mewn un bwrdd iechyd.

Nodwyd bod cofnodion hyfforddiant staff annigonol mewn rhai meddygfeydd, ac roedd angen gwneud gwelliannau er mwyn sicrhau bod hyfforddiant gorfodol yn cael ei gwblhau gan bob aelod o staff a bod dyddiadau adnewyddu hyfforddiant yn cael eu bodloni.

Yn ystod rhai arolygiadau, nodwyd nad oedd pob meddygfa yn cofnodi statws imiwnedd Hepatitis B pob aelod o'r staff clinigol. Roedd hyn yn golygu na allai'r feddygfa ddangos bod gan bob aelod o'r staff clinigol ddigon o imiwnedd i'r feirws.

Gwelsom enghreifftiau da o gadw cofnodion cleifion mewn sawl meddygfa.

Lle bu angen gwneud argymhellion yn y maes hwn, roedd ein hargymhellion yn ymwneud yn gyffredinol â diffyg cysondeb yn lefel y manylion a ddogfennwyd mewn cofnodion clinigol. Ar sawl achlysur, gwnaethom hefyd argymhell y dylai trefniadau archwilio gael eu hadolygu er mwyn gwella ansawdd cofnodion y cleifion.

Nodwyd bod angen gwneud gwelliannau i brosesau cofnodi ac ystyried pryderon a chwynion, gan gynnwys arddangos gwybodaeth am broses Gweithio i Wella GIG Cymru.

Deintyddfeydd

Yn 2018-19 gwnaethom barhau â'n rhaglen arolygu ar gyfer deintyddfeydd cyffredinol yng Nghymru. Eleni arolygwyd 73 o ddeintyddfeydd, gan gynnwys un arolygiad dilynol. Gwnaethom gyflwyno hysbysiadau sicrwydd uniongyrchol neu ddiffyg cydymffurfio yn dilyn saith o'r arolygiadau hyn lle nodwyd bod angen cymryd camau dybryd er mwyn ymdrin â phryderon difrifol ynghylch diogelwch cleifion. Ar y cyfan mae hyn yn welliant o gymharu â'r flwyddyn flaenorol pan gyflwynwyd 13 o lythyrau sicrwydd uniongyrchol yn dilyn arolygiadau o 104 o ddeintyddfeydd. Gwnaethom hefyd nodi bod deintyddfeydd yn ymateb yn briodol pan ddônt yn ymwybodol o'r problemau hyn.

Mae rhai deintyddfeydd yn cynnig triniaeth ddeintyddol breifat yn unig, mae rhai yn cynnig cyfuniad o driniaeth ddeintyddol y GIG a phreifat ac mae eraill ond yn darparu gwasanaethau'r GIG. Yn ystod yr ymweliadau hyn, gwnaethom ystyried sut roedd deintyddfeydd yn cyrraedd y safonau gofal a nodir mewn deddfwriaeth a chanllawiau perthnasol, gan gynnwys y Safonau Iechyd a Gofal a'r Rheoliadau Deintyddiaeth Breifat (Cymru).

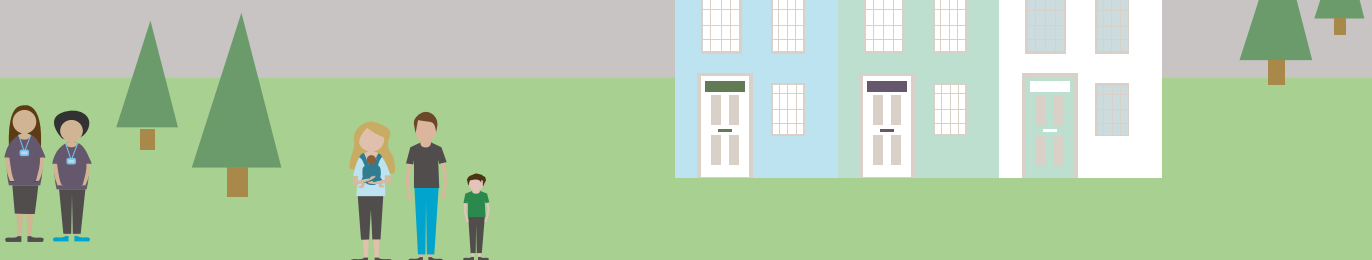
Eleni hefyd gwelwyd AGIC yn cwblhau'r gwaith o gofrestru'r holl ddeintyddfeydd sy'n cynnig triniaeth ddeintyddol breifat o dan Reoliadau Deintyddiaeth Breifat (Cymru) 2017; cofrestrwyd 485 o ddeintyddfeydd i gyd. Roedd hon yn dasg sylweddol a gynhaliwyd heb fawr ddim adnoddau ychwanegol ac ar adegau roedd angen i'r sefydliad cyfan gydweithio.

Yn gyffredinol, roedd deintyddfeydd yn ymwneud yn gadarnhaol â'r broses gofrestru ond roedd ansawdd y ceisiadau a'r ddogfennaeth ategol a gyflwynwyd yn amrywio.

Roedd rhai buddiannau ychwanegol i'r prosiect cofrestru hefyd; drwy gysylltu â phob practis yng Nghymru dros gyfnod cyfyngedig o amser roeddem yn gallu cynyddu ein hymwybyddiaeth â thimau deintyddol.

Rydym yn gweld cynnydd yn nifer y cleifion sy'n cysylltu â ni am fod ganddynt bryderon deintyddol sy'n awgrymu bod rôl AGIC yn fwy gweladwy mewn deintyddfeydd.

Un arall o nodau allweddol AGIC yw cynyddu ei gweithgarwch dilynol. Yn ystod y broses gofrestru roeddem yn gallu gofyn i bob deintyddfa am eu cynlluniau gwella diweddaraf a oedd wedi cael eu harolygu cyn i'w cofrestriad gael ei roi, er mwyn ceisio sicrwydd bod camau gweithredu wedi cael eu cymryd i fynd i'r afael â'r holl argymhellion a wnaed gennym.

Deintydd arbennig, bob amser yn broffesiynol, gofalgar a thosturiol. Mae staff y ddeintyddfa yn rhagorol, yn enwedig Rheolwr y Ddeintyddfa.

- Claf, Aneurin Bevan

Canfyddiadau

Gwnaethom arolygu deintyddfeydd ym mhob bwrdd iechyd lleol yng Nghymru ac roedd y canfyddiadau'n dda iawn ar y cyfan. Fodd bynnag, lle nodwyd meysydd i'w gwella roeddent yn debyg i'r rheini mewn blynyddoedd blaenorol.

Unwaith eto roedd profiad cleifion yn dda iawn ar y cyfan, gyda chleifion yn dweud wrthym eu bod yn fodlon iawn ar eu gofal a'u triniaeth.

Yn aml nododd ein harolygwyr mewn adroddiadau fod staff yn gyfeillgar, yn broffesiynol ac yn canolbwyntio ar y claf.

Nodwn fod y rhan fwyaf o ddeintyddfeydd bellach yn ymgysylltu â chleifion er mwyn cael adborth ar y gwasanaeth a ddarperir. Fodd bynnag, cynghorwn ddeintyddfeydd yn rheolaidd i arddangos canlyniadau holiaduron neu arolygon a hysbysu cleifion o'r camau a gymerwyd mewn ymateb i'w hadborth er mwyn gwella'r gwasanaeth a ddarperir. Drwy wneud hyn gellir dangos i gleifion fod eu barn yn cyfrif.

Rwyf bob amser wedi ymddiried yn llwyr yn y deintyddion sydd wedi gofalu amdanaf. Mae triniaethau wedi'u hegluro'n fanwl ac rwyf wedi cael amser i benderfynu p'un a wyf am eu cael. Rwyf wedi argymhell y ddeintyddfa i eraill

- Claf, Betsi Cadwaladr

Mae'r gofal a'r gwasanaeth yn well nag unrhyw ddeintyddfa arall rwyf wedi'i defnyddio yn y gorffennol

- Claf, Hywel Dda

Yn gyffredinol, roedd deintyddfeydd yn cynnwys digon o adnoddau a chyfarpar, ac roeddent yn cyrraedd y safonau uchaf o ran glendid. Yn ystod llawer o arolygiadau, gwelsom drefniadau priodol hefyd ar gyfer defnyddio pelydrau-x yn ddiogel Fodd bynnag, cafwyd nifer fach o achosion lle'r oedd angen gwneud nifer fawr o welliannau o ran glendid cyffredinol, rheoli heintiau a dihalogi cyfarpar deintyddol.

Roedd ansawdd cofnodion cleifion yn amrywio, gyda llawer o ddeintyddfeydd yn cyrraedd safon ardderchog ond meysydd eraill lle'r oedd angen gwella.

Y materion a oedd yn codi amlaf oedd yr angen i wneud y canlynol:

- Cofnodi a diweddarau hanesion meddygol ac alergeddau'n gywir
- Cofnodi cydsyniad cleifion
- Cofnodi'r opsiynau o ran triniaeth a drafodwyd gyda'r claf, a chyfiawnhau'r driniaeth a roddwyd
- Cynnal archwiliadau sgrinio am ganser lle y bo'n briodol
- Storio cofnodion cleifion yn ddiogel

Nodwyd bod gan lawer o ddeintyddfeydd systemau rheoli ac arwain da, ynghyd ag amrywiaeth o bolisiau a gweithdrefnau effeithiol i gefnogi'r gwaith o reoli'r ddeintyddfa'n gyffredinol. Fodd bynnag, roedd y broses gwneud cais i ddeintyddfeydd gofrestru o dan Reoliadau Deintyddiaeth Breifat (Cymru) 2017 yn ei gwneud yn ofynnol i'r rheolwr cofrestredig lofnodi datganiad i ddangos bod yr holl bolisiau a gweithdrefnau sy'n ofynnol o dan y rheoliadau ar waith.

Er gwaethaf hyn, mewn rhai arolygiadau, gwelsom enghreifftiau lle nad oedd polisïau penodol ar waith. Mae hyn yn siomedig iawn ac mae'n adlewyrchu'n wael ar y deintyddfeydd hynny. Gan fod y prosiect i gofrestru deintyddfeydd wedi dod i ben bellach, mae hyn yn darparu enghraifft amserol a pherthnasol i atgoffa deintyddfeydd bod ganddynt gyfrifoldeb cyfreithiol i gydymffurfio â'r rheoliadau.

Mae trefniadau hyfforddiant a datblygu proffesiynol parhaus yn gryfder yn y rhan helaeth o ddeintyddfeydd. Fodd bynnag, rydym yn parhau i nodi nad yw staff bob amser wedi cael hyfforddiant mewn meysydd allweddol fel diogelu, dadebru, diogelwch tân nac wedi cael gwiriadau cyflogaeth priodol (y Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd).

Ar y cyfan, mae lefelau cydymffurfio â safonau a rheoliadau mewn deintyddfeydd yn gwella o un flwyddyn i'r llall. Mae AGIC yn gwneud llai o argymhellion yn gyffredinol ac mae nifer y materion diogelwch sy'n effeithio ar gleifion yn uniongyrchol yn lleihau hefyd.

Iechyd Meddwl ac Anableddau Dysgu

Mae AGIC yn parhau i gyflawni ei chyfrifoldebau i fonitro Deddf Iechyd Meddwl 1983 ar ran Gweinidogion Cymru sydd â dyletswyddau penodol y mae'n ofynnol iddynt eu cyflawni o dan y gyfraith. Ymhlith y dyletswyddau hyn mae llunio adroddiad ar y ffordd y caiff y Ddeddf ei gweithredu yng Nghymru a sicrhau bod byrddau iechyd unigol a darparwyr cofrestredig annibynnol yn cyflawni eu dyletswyddau fel bod y Ddeddf yn cael ei gweinyddu'n gyfreithlon ac yn briodol ledled Cymru.

Yn ystod 2018-19 gwnaethom gynnal 17 o arolygiadau gofal iechyd annibynnol yn cynnwys un ysbyty anabledau dysgu.

Roedd pedwar o'r ymweliadau hyn i'r un darparwr annibynnol oherwydd pryderon sylweddol a gododd o'n harolygiadau, a gwnaed dau ymweliad arall â darparwr annibynnol arall.

Fel rhan o'r ymweliadau hyn gwnaeth AGIC fonitro'r defnydd o'r Ddeddf Iechyd Meddwl, y Ddeddf Galluedd Meddyliol, gan gynnwys Trefniadau Diogelu wrth Amddifadu o Ryddid (DoLS), a Mesur Iechyd Meddwl (Cymru) 2010.

Canfyddiadau

Yn ystod yr ymweliadau nododd AGIC lawer o feysydd cadarnhaol gan gynnwys: y parch a ddangoswyd gan staff wrth gyfathrebu â chleifion, gwaith tîm da a gweithlu llawn cymhelliant. Hefyd nodwyd bod rhai gwasanaethau yn gweithio'n galed i leihau arferion cyfyngol a bod ystod dda o therapïau a gweithgareddau ar gael.

Gwnaeth AGIC nifer sylweddol o argymhellion i'r byrddau iechyd unigol, ynghyd â nodi gofynion ar gyfer y darparwyr gofal annibynnol cofrestredig.

Rydym wedi parhau i nodi llawer o fethiannau wrth gynnal a chadw ac adnewyddu wardiau ac, mewn rhai achosion, roedd hyn yn cael effaith andwyol ar ofal cleifion, eu preifatrwydd a'u hurddas, a'u diogelwch. Ymhlith rhai o'r problemau a nodwyd roedd: drysau tân yn cael eu cadw ar agor, diffyg system i alw nyrsys, diffyg biniau i waredu cynhyrchion mislif, diffyg cynnal a chadw gerddi, diffyg larymau digonol ar gyfer staff a materion amgylcheddol yn effeithio ar breifatrwydd ac urddas cleifion.

Hefyd nodwyd polisïau a gweithdrefnau a oedd wedi dyddio a diffyg ystod gynhwysfawr o wybodaeth i gleifion ar y wardiau. Hefyd roedd diffyg cynlluniau gofal a thriniaeth a rheoli risg, a diffyg hyfforddiant staff mewn rhai meysydd allweddol, er enghraifft cynnal bywyd sylfaenol.

Unwaith eto eleni nodwyd problemau o ran rheoli meddyginiaethau'n effeithiol. Roedd hyn yn cynnwys: diffyg polisïau a gweithdrefnau, methu â chwblhau siartiau gweinyddu meddyginiaethau yn ddigonol, cypyrddau meddyginiaethau heb eu cloi pan fyddent yn segur a meddyginiaeth ar y wardiau, i gleifion, a oedd wedi'u rhyddhau.

Roedd a wnelo problemau eraill â phrinder gwelyau i gleifion â salwch aciwt yn y byrddau iechyd. I'r gwrthwyneb, roedd rhai o'n darparwyr gofal iechyd annibynnol yn cau wardiau am nad oedd digon o gleifion.

Parhawyd i nodi llawer o arferion da wrth weithredu a dogfennu'r Ddeddf ac roedd yn amlwg bod lefel dda o waith craffu ac archwilio ar waith. Roedd ffeiliau wedi'u trefnu'n dda ar y cyfan ac yn cynnwys y wybodaeth gadw angenrheidiol.

Fodd bynnag, gwnaethom nodi rhai problemau wrth weinyddu'r Ddeddf gan gynnwys:

- Ffurflenni absenoldeb Adran 17 oedd heb eu marcio'n glir lle nad oeddent yn ddilys mwyach (a allai beri dryswch o ran hawl i absenoldeb bresennol cleifion o dan adran 17)
- Rhai problemau cofnodi o ran hawliau cleifion o dan adran 132
- Diffyg papurau cadw yng nghofnodion cyfredol cleifion
- Oedi wrth gyflwyno rhai adroddiadau ar gyfer apeliadau cleifion yn erbyn eu cadw

Gofal Iechyd Annibynnol

Mae ein harolygiadau o leoliadau gofal iechyd annibynnol, heblaw iechyd meddwl, yn ceisio sicrhau bod gwasanaethau yn cydymffurfio â Deddf Safonau Gofal 2000, gofynion Rheoliadau Gofal Iechyd Annibynnol (Cymru) 2011 a chadarnhau sut mae gwasanaethau'n cyrraedd y Safonau Gofynnol Cenedlaethol ar gyfer Gwasanaethau Gofal Iechyd Annibynnol yng Nghymru. Anelwn at arolygu'r gwasanaethau hyn bob tair blynedd o leiaf, ond gallwn gynnal ymweliadau yn amlach os oes angen o ganlyniad i wybodaeth a ddaw i law neu newid gwasanaeth.

Canfyddiadau

Ysbytai Annibynnol

Yn gyffredinol mae ein harolygiadau o ysbytai annibynnol eleni wedi bod yn gadarnhaol iawn; yn ystod un arolygiad penodol ni nodwyd unrhyw welliannau yr oedd angen eu gwneud. Rydym hefyd wedi gweld lleihad yn nifer y problemau uniongyrchol sy'n ymwneud â diogelwch cleifion sy'n arwain at hysbysiad diffyg cydymffurfio. Dim ond un a gyhoeddwyd yn 2018-19 am na allai gwasanaeth ddangos bod gan aelod o staff imiwneidd rhag Hepatitis B.

Roedd hefyd yn gadarnhaol nodi'r canlynol, mewn perthynas â phob arolygiad:

- Dywedodd cleifion wrthym eu bod yn fodlon ar y gwasanaeth roeddent wedi'i gael
- Gwelsom staff yn ymddwyn mewn ffordd ofalgar a chwrtais gyda chleifion
- Nodwyd bod llinellau cyfrifoldeb ac atebolrwydd clir ym mhob arolygiad.

Ar y cyfan, roedd cofnodion cleifion yn cael eu cynnal i safon uchel. Fodd bynnag, gwnaethom nodi rhai problemau o ran eu darllen, staff ddim yn llofnodi eu henw/teitl swydd, a'r angen i gynlluniau gofal fod yn fwy unigol gan gynnwys sicrhau eu bod yn adlewyrchu'r camau i'w cymryd mewn argyfwng.

Roedd rheoli meddyginiaethau yn faes lle gwnaethom amrywiaeth o argymhellion, a'r prif faterion a nodwyd oedd:

- defnydd anghyson o adnoddau rheoli poen
- ddim yn cofnodi tymheredd oergelloedd meddyginiaethau na'r ystafelloedd lle'r oeddent yn cael eu storio
- ddim yn archwilio cyffuriau brys yn rheolaidd
- yr angen i gadw rhestr o holl feddyginiaethau'r gwasanaeth cyfan.

Ychydig iawn o argymhellion a wnaed ym maes arwain a rheoli. Fodd bynnag, unwaith eto eleni bu'n rhaid i ni atgoffa darparwyr cofrestredig am eu cyfrifoldeb i gynnal ymweliadau monitro rheolaidd. O ystyried nad yw hyn wedi gwella ers y llynedd, byddwn yn atgoffa darparwyr yn fwy ffurfiol o'u cyfrifoldebau.

Mae fy ngŵr a minnau'n teimlo bod hwn yn lle cynnes a chroesawgar iawn. Mae'r staff yn gyfeillgar a gwybodus iawn. Gallwch ddweud bod pawb yn mwynhau eu rolau yma.

- Claf, Ysbyty Annibynnol, Cwm Taff

Hosbisau

Yn ystod pob un o'r pum arolygiad gwelsom staff yn rhyngweithio â chleifion mewn ffordd garedig, ofalgar a phroffesiynol. Hefyd nodwyd bod y gwasanaethau wedi'u cynnal a'u cadw'n dda, eu bod yn groesawgar ac yn cynnig amrywiaeth dda o gyfleusterau a gweithgareddau a oedd yn briodol i'r grŵp o gleifion.

Ar y cyfan roedd y gwaith o reoli'r gwasanaethau a arolygwyd gennym yn dda ac roedd gwaith tîm amlddisgyblaethol cadarnhaol i'w weld yn ystod pob arolygiad.

Ar y cyfan, nodwyd bod cynlluniau gofal yn canolbwyntio ar y claf, ond bu angen i ni atgoffa darparwyr cofrestredig bod angen i gynlluniau gofal fod yn unigol ac y dylid eu hysgrifennu o safbwynt y claf. Mewn dau wasanaeth gwnaed hyn yn arbennig o dda a gallem weld yn amlwg sut roedd y claf a'r gofalwr wedi'u cynnwys wrth ddatblygu eu cynlluniau gofal a thriniaeth.

Roedd yr holl hosbisau a arolygwyd gennym yn cynnal ystod briodol o archwiliadau. Fodd bynnag, nodwyd yn aml nad oedd canlyniadau archwiliadau i'w gweld ac nad oedd camau gweithredu yn deillio o'r archwiliadau yn cael eu dogfennu.

Mae atal a rheoli wlsarau pwyso yn risg allweddol y mae angen i hosbisau ei rheoli. Gwnaethom rai argymhellion yn y maes hwn ynghylch defnyddio siartiau ail-leoli a'r angen i sicrhau bod asesiadau o'r risg o wlsarau pwyso yn cael eu cynnal pan gaiff claf ei dderbyn.

Roedd rheoli meddyginiaethau yn faes lle gwnaethom argymhellion ar gyfer gwella yn aml; a'r prif faterion a nodwyd oedd:

- Staff ddim yn llofnodi am feddyginiaeth yn syth ar ôl ei rhoi
- Staff ddim yn aros i weld cleifion yn cymryd eu meddyginiaeth
- Cofnodi tymereddau oergelloedd meddyginiaethau.

Gwelsom rywfaint o arfer da yn y maes hwn, er enghraifft, lle roedd nyrsys yn gwisgo tabardiau coch wrth roi meddyginiaeth er mwyn atal aelodau eraill o staff rhag amharu arnynt wrth gyflawni'r dasg hon. Mae hyn yn helpu i leihau'r risg o wneud camgymeriadau wrth roi meddyginiaeth drwy sicrhau nad oes dim yn tarfu arnynt.

Clinigau Annibynnol

Fel gyda gwasanaethau annibynnol eraill a arolygwyd gennym eleni, roedd boddhad cleifion yn uchel yn ein clinigau cofrestredig; roedd hyn yn cyd-fynd â gweld staff gofalggar, cyfeillgar a phroffesiynol yn gweithio ynddynt. Ar y cyfan, gwelsom fod gwybodaeth briodol ar gael i gleifion a oedd yn cael triniaeth. Fodd bynnag, nid oedd yr union wybodaeth a roddwyd i gleifion bob amser yn cael ei chofnodi yn eu nodiadau.

Cafodd y defnydd o hebryngwyr ei nodi'n broblem ym mhob un o'n harolygiadau o glinigau namyn un. Mae angen i ddarparwyr cofrestredig fod yn gliriach wrth gofnodi cynnig a defnyddio hebryngwyr.

Cafodd yr angen i wneud gwell trefniadau ar gyfer pobl â nam ar y clyw ei godi hefyd mewn 75% o'n harolygiadau.

Cadw cofnodion oedd y maes lle gwnaed y rhan fwyaf o argymhellion ynddo; ac roedd y prif faterion a nodwyd yn cynnwys:

- Cofnodion ddim yn nodi'n glir y driniaeth a ddarparwyd na'r ymarferydd dan sylw
- Ddim digon o fanylion yn hanesion meddygol cleifion
- Ddim yn cofnodi cydsyniad ar lafar i driniaeth nac archwiliad yn nodiadau cleifion
- Cofnodion gofal ddim yn cael eu llofnodi na'u dyddio ar ôl pob ymgynghoriad.

Hefyd, nodwyd bod dogfennau allweddol fel y datganiad o ddiben a'r canllaw i gleifion wedi dyddio'n sylweddol. Rhaid i ddarparwyr cofrestredig sicrhau bod y dogfennau hyn yn cael eu hadolygu'n rheolaidd a'u diweddarau bob amser.

Laserau Dosbarth 3b/4 a Goleuni Pwls Dwys (IPL)

Mae ein canfyddiadau yn y mathau hyn o arolygiadau yn debyg iawn i flynyddoedd blaenorol. Ar nodyn cadarnhaol, mae hyn yn golygu ein bod yn parhau i weld gwasanaethau sydd:

- Yn darparu gwybodaeth gynhwysfawr cyn unrhyw driniaeth sy'n galluogi cleifion i wneud penderfyniad gwybodus am eu hopsiynau
- Yn lân, yn daclus ac yn cael eu cynnal a'u cadw'n dda
- Yn ymrwymedig i gynnig profiad cadarnhaol i gleifion, gan gynnwys trefniadau priodol i geisio adborth
- Yn storio cofnodion yn briodol
- Yn meddu ar drefniadau i sicrhau preifatrwydd ac urddas pobl sy'n cael triniaeth.

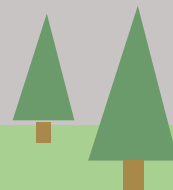

Fodd bynnag, mae braidd yn siomedig ein bod yn parhau i weld nad yw dogfennau allweddol fel y Canllaw i Gleifion a'r Datganiad o Ddiben yn cael eu diweddarau, ac nad ydynt yn cynnwys yr holl wybodaeth sydd ei hangen o dan y rheoliadau. Nodwn y canlynol yn rheolaidd:

- Mae manylion cyswllt AGIC yn anghywir
- Ni chaiff crynodeb o adborth cleifion ei gynnwys yn y Canllaw i Gleifion
- Nid yw'r broses gwyno wedi'i disgrifio'n ddigonol
- Nid oes copïau o'r Canllaw i Gleifion ar gael i fynd â nhw
- Ni chaiff cydsyniad i driniaeth ei gofnodi'n gyson, yn enwedig cofnodi cydsyniad (llafar neu ysgrifenedig) ar bob pwynt triniaeth fel rhan o gyfres o sesiynau triniaeth
- Ni chaiff hanesion meddygol eu hadolygu ar bob pwynt triniaeth fel rhan o gyfres o driniaethau
- Mae angen diweddarau polisiâu diogelu i gynnwys manylion y timau diogelu mewn awdurdodau lleol. Hefyd, mae angen i staff gwblhau hyfforddiant ym maes amddiffyn oedolion sy'n agored i niwed ac amddiffyn plant
- Nid yw cofrestrau triniaeth bob amser yn cynnwys yr holl wybodaeth sydd ei hangen o dan y Safonau Gofynnol Cenedlaethol.

Mae'n galonogol nodi bod nifer yr hysbysiadau diffyg cydymffurfio a gyflwynwyd eleni yn isel iawn. Fodd bynnag, fel gyda'n canfyddiadau cyffredinol, roedd y rhesymau dros wneud hynny yn debyg i'r llynedd ac yn ymwneud â'r ffaith nad oedd gan wasanaethau gontract â Chynghorydd Diogelu rhag Laserau. Roedd hyn yn golygu nad oedd polisiâu na gweithdrefnau allweddol fel yr asesiadau risg a rheolau lleol wedi'u hadolygu fel sy'n ofynnol gan y rheoliadau ac amodau cofrestru'r gwasanaeth.

Hefyd, cafwyd un darparwr cofrestredig na allai ddangos bod y peiriant laserau wedi'i wasanaethu a'i gynnal a'i gadw yn unol â chyfarwyddiadau'r gwneuthurwr. Rhaid penodi Cynghorydd Diogelu rhag Laserau, a chynnal a chadw cyfarpar yn rheolaidd, er mwyn sicrhau bod cyfarpar laser/IPL yn ddiogel i'w ddefnyddio, a chaiff darparwyr cofrestredig eu hatgoffa nad yw'n dderbyniol torri corneli yn hyn o beth, ac y gall hynny arwain at gymryd camau gorfodi.

Rheoliadau Ymbelydredd Ïoneiddio (Amlygiad Meddygol) (IR(ME)R)

AGIC sy'n gyfrifol am fonitro cydymffurfiaeth yn erbyn Rheoliadau Ymbelydredd Ïoneiddio (Amlygiad Meddygol) 2017. Bwriedir i'r rheoliadau amddiffyn pobl rhag peryglon sy'n gysylltiedig ag ymbelydredd Ïoneiddio.

Yn ystod 2018-19 gwnaethom gwblhau pum arolygiad o dan y Rheoliadau Ymbelydredd Ïoneiddio (Amlygiad Meddygol), gan gynnwys un mewn ysbyty annibynnol. Edrychodd yr arolygiadau hyn i weld a oedd gwasanaethau'n cydymffurfio â'r Rheoliadau Ymbelydredd Ïoneiddio (Amlygiad Meddygol) ynghyd â ph'un a oedd gofal a thriniaeth yn cael eu darparu yn unol â Safonau Iechyd a Gofal Llywodraeth Cymru

Hefyd ystyriodd yr arolygiadau'r tri math o amlygiad meddygol: Radioleg, Delweddu Diagnostig ac Ymyriadol, a Meddygaeth Niwclear.

Roedd y gwasanaeth a gefais heddiw yn rhagorol. Roedd y nyrs a oedd gyda fi yn hyfryd iawn. Cymwynasgar iawn
- Claf, Bwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda

Canfyddiadau

Gwnaethom ofyn i gleifion raddio eu profiad fel rhan o bob un o'n harolygiadau; nododd y mwyafrif helaeth fod eu profiad yn ardderchog neu'n dda iawn. Pan ofynnwyd iddynt am unrhyw welliannau posibl roedd y sylwadau'n amrywio. Fodd bynnag, roedd argaeledd manau parcio yn broblem gyffredin.

Roedd hefyd yn gadarnhaol gweld cyfeiriadau at staff caredig a pharchus ym mhob arolygiad. Fodd bynnag, nodwyd bod angen gwneud gwelliannau i'r amgylchedd mewn dau ysbyty er mwyn hybu preifatrwydd ac urddas cleifion ymhellach.

Bu 2018-19 yn flwyddyn o newid i gyflogwyr yn sgil cyflwyno Rheoliadau Ymbelydredd Ioneiddio (Amlygiad Meddygol) newydd 2017 ym mis Chwefror 2018. Ar y cyfan, ymatebodd cyflogwyr yn dda i'r newidiadau, ond gwnaethom nodi bod angen datblygu gweithdrefnau cyflogwyr yn fanylach yn ein holl arolygiadau. Mewn dau achos nodwyd nad oedd gan y cyflogwr weithdrefn i sicrhau ansawdd cyfarpar; digwyddodd hyn ar ôl nodi mewn blynyddoedd blaenorol fod cyfarpar hen ac aneffeithlon yn effeithio ar amseroldeb gofal cleifion. Hefyd, gwnaethom nodi bod angen i gyflogwyr wneud mwy i sicrhau bod gwybodaeth ar gael i gleifion er mwyn sicrhau bod risgiau a manteision amlygiad i ymbelydredd ïoneiddio yn glir.

Yn 2018-19 cyflwynodd AGIC ei Hysbysiad Gwella cyntaf yn dilyn pryderon difrifol a godwyd yn Ysbyty'r Tywysog Siarl. Nodwyd bod lefelau Cyfeirio Diagnostig Cenedlaethol yn cael eu torri ac nad oedd y broses o sefydlu Lefelau Cyfeirio Diagnostig Lleol yn gyson. Yn y bôn deilliodd y pryderon hyn o ddiffyg llywodraethu a goruchwylio'r Rheoliadau Ymbelydredd Ioneiddio (Amlygiad Meddygol) gan y bwrdd iechyd a byddem yn gofyn i bob cyflogwr sy'n gweithredu o dan y Rheoliadau hyn ystyried p'un a yw proffil a ffocws cydymffurfiaeth â'r Rheoliadau yn eu sefydliad yn briodol.

Gofal Iechyd Troseddwyr

Adolygiadau o farwolaethau yn y ddalfa

Mae'n ofynnol i'r Ombwdsmon Carchardai a Phrofiannaeth ymchwilio i bob marwolaeth sy'n digwydd mewn carchar.

Mae AGIC yn cyfrannu at yr ymchwiliadau hyn drwy gynnal adolygiad clinigol o bob marwolaeth mewn carchar neu Sefydliad Cymeradwy yng Nghymru. Caiff y trefniant hwn ei ddiffinio mewn Memorandwm Cyd-dealltwriaeth rhwng yr Ombwdsmon ac AGIC.

Mae ein hadolygiadau yn archwilio systemau, prosesau ac ansawdd gwasanaethau gofal iechyd a ddarperir i garcharorion yn ystod eu hamser mewn carchar neu Sefydliad Cymeradwy, a hynny mewn ffordd feiriadol. Rhwng 1 Ebrill 2018 a 31 Mawrth 2019 cawsom ein comisiynu i gwblhau 19 o adolygiadau clinigol ar ran yr Ombwdsmon.

Yn gyffredinol, daeth ein hadolygiadau o farwolaethau yn y ddalfa i'r casgliad bod y gofal a gaiff carcharorion yng Nghymru yn cyfateb i'r hyn a fyddai'n ddisgwyliedig yn y gymuned.

Nodwyd bod cydberthnasau da rhwng staff gofal iechyd carchardai a staff byrddau iechyd. Gwnaethom argymhellion i wella safonau dogfennaeth carcharorion gan staff iechyd a meddygol gan gynnwys:

- Lle caiff templedi cynllun gofal eu defnyddio o fewn y cofnod clinigol electronig, dylai'r rhain gael eu hategu gan asesiad unigol o anghenion yr unigolyn ac ymyriadau penodol, sydd wedi'u teilwra, er mwyn diwallu'r anghenion hyn
- Hyfforddiant ar gadw cofnodion er mwyn sicrhau bod pob aelod o staff ym maes gofal iechyd yn gwneud yr un peth

Arolygiadau o Garchardai

Arolygiaeth Carchardai Ei Mawrhydi sy'n cynnal arolygiadau o garchardai yng Nghymru. Mae Memorandwm Cyd-ddealltwriaeth ar waith rhwng yr Arolygiaeth ac AGIC, a chawn ein gwahodd i fynychu ei harolygiadau o garchardai yng Nghymru. Mae'r dulliau hyn o weithredu yn ein galluogi i rannu'r hyn a ddysgwn o adolygiadau clinigol o farwolaethau yn y ddalfa a hefyd ystyried y ffordd y caiff gofal iechyd carchardai ei lywodraethu.

Yn ystod 2018-19, gwnaethom fynychu un o arolygiadau'r Arolygiaeth, yng Ngharchar Berwyn, ger Wrecsam. Canfu'r arolygiad arfer da o ran asesu iechyd carcharorion newydd, gwasanaethau iechyd meddwl da, a chynnwys aelod o'r tîm fferylliaeth mewn ffordd gadarnhaol. Nododd yr arolygiad hefyd rai meysydd i'w gwella yn enwedig ym meysydd:

- Strategaeth ar draws y carchar i gefnogi'r gwaith o hybu iechyd
- Dylai staff iechyd bob amser weld carcharorion sy'n dychwelyd o apwyntiadau ysbyty allanol er mwyn pennu unrhyw anghenion o ran triniaeth a chymorth
- Dylai cyfarpar ac addasiadau therapi galwedigaethol addas gael eu darparu a'u gosod yn brydlon
- Dylai fod gweithdrefn ffurfiol a chadarn ar waith i ymdrin â chleifion nad ydynt yn cymryd eu meddyginiaeth
- Dylai fferyllwyr gynnal adolygiadau o'r defnydd o feddyginiaeth gyda chleifion
- Dylai carcharorion gael triniaeth ddeintyddol o fewn amseroedd aros sy'n cyfateb i'r hyn a welir yn y gymuned

Gwasanaethau Troseddwy'r Ifanc

Rydym yn parhau i weithio mewn partneriaeth ag Arolygiaeth Prawf Ei Mawrhydi wrth adolygu'r gofal iechyd a ddarperir o fewn Gwasanaethau Troseddwy'r Ifanc. Mae'r adolygiadau hyn hefyd yn cynnwys amrywiaeth o asiantaethau partner eraill gan gynnwys Estyn ac AGC.

Ym mis Mawrth 2019 cymerodd AGIC ran mewn arolygiad o Western Bay gan ystyried y gofal iechyd roedd pobl ifanc yn ei gael. Nodwyd sawl problem lle nad oedd pobl ifanc yn cael lefel ddigonol o ofal iechyd a gwnaethom gyfrannu at adroddiad terfynol Arolygiaeth Prawf Ei Mawrhydi.

Nodwyd mai prin iawn oedd y gwasanaethau iechyd oedd ar gael i ddiwallu anghenion corfforol, rhywiol, emosiynol ac iechyd meddwl plant a phobl ifanc, a thynnwyd sylw at hyn fel Maes i'w wella yn yr adroddiad y gellir ei weld ar wefan Arolygiaeth Prawf Ei Mawrhydi.

Bwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan

Roedd yr adborth gan gleifion yn gadarnhaol ar y cyfan ym mhob arolygiad. Teimlai cleifion eu bod yn cael eu trin â pharch gan staff, ac roedd ansawdd y gofal a gafwyd yn dda.

Roeddem yn falch o weld tystiolaeth o waith amlddisgyblaethol effeithiol yn rhai o'n harolygiadau, yn enwedig yn ystod ein harolygiadau o feddygfeydd a gwasanaethau iechyd meddwl.

Bu lefelau ymgysylltu'r bwrdd iechyd yn dda drwy gydol 2018-19, gan ymateb yn brydlon i'n ceisiadau am gynlluniau gwella. Gwnaeth y bwrdd iechyd hefyd ymateb yn brydlon i unrhyw bryderon a gawsom drwy ein proses pryderon.

Yn anffodus, nodwyd nad oedd camau gweithredu bob amser yn cael eu cymryd yn dilyn arolygiadau blaenorol AGIC, ac mae hyn wedi bod yn arbennig o amlwg yn y ddau arolygiad o wasanaethau iechyd meddwl yn 2018-19.

Er i ni fynegi pryder nad oedd digon o gawodydd yn Ysbyty St Cadoc yn ystod ein harolygiad blaenorol ym mis Hydref 2016, dim ond dwy gawod oedd ar gael o hyd ar ward Adferiad pan wnaethom gynnal arolygiad arall ym mis Tachwedd 2018. Roedd llawr a waliau'r ddwy gawod wedi eu staenio, ac roedd ffwngws i'w weld o amgylch y ffenestri.

Hefyd, cafodd nifer o'r materion a godwyd yn ein harolygiad o Ysbyty'r Sir, Pont-y-pŵl yn 2017 eu codi eto mewn arolygiad yn 2018. Nodwyd nad oedd Cynlluniau Gofal a Thriniaeth yn cael eu cwblhau'n llawn o hyd, ac nid oedd y system larwm bersonol yn addas at y diben.

Cyflwynwyd tri llythyr sicrwydd uniongyrchol i'r bwrdd iechyd yn 2018-19 a chawsom ddigon o sicrwydd ynghylch y materion a godwyd. Golygai hyn fod gwelliannau wedi cael eu gwneud neu fod cynnydd yn cael ei wneud i sicrhau diogelwch cleifion.

Mae problemau ar draws y bwrdd iechyd o ran darparu hyfforddiant a sicrhau ei fod yn gyfredol, yn ogystal â safon gyffredinol cadw cofnodion.

Ysbytai

Gwnaethom arolygu dau ysbyty: Ysbyty Aneurin Bevan (dwy ward) ac Ysbyty Brenhinol Gwent (llawfeddygol)

- ✓ Roedd y cleifion yn canu clodydd y staff oedd ynghlwm wrth ddarparu eu gofal a'u triniaeth
- ✓ Roedd y cleifion yn cael cymorth priodol ac yn cael eu monitro adeg prydau bwyd
- ✓ Roedd systemau arwain a rheoli cryf ar waith yn y ddau ysbyty
- ✗ Roedd problemau o ran lefelau staffio yn y ddau ysbyty
- ✗ Roedd angen gwella hyfforddiant staff

Iechyd Meddwl

Cynhaliwyd dau arolygiad o wasanaethau iechyd meddwl yn 2018-19, yn Ysbyty St Cadoc ac Ysbyty Sirol

- ✓ Cawsai'r cleifion eu trin â pharch a gofal
- ✓ Roedd mynediad da i weithgareddau dan do ac yn yr awyr agored
- ✓ Cyfathrebu effeithiol rhwng staff a thimau
- ✓ Defnydd da o gyfarfodydd i gynllunio a throsglwyddo dyletswyddau
- ✗ Problemau o ran ceisiadau a dogfennaeth o dan y Ddeddf Iechyd Meddwl
- ✗ Heb weithredu argymhellion o arolygiadau blaenorol
- ✗ Nid oedd systemau larwm y naill ysbyty na'r llall yn addas at y diben ac nid oedd hyn yn creu lleoliad diogel i'r staff na'r cleifion

Deintyddfeydd

Gwnaethom arolygu 14 o ddeintyddfeydd

- ✓ Dywedodd y cleifion wrthym eu bod yn hapus iawn â'u gofal a'u triniaeth.
- ✓ Cawsai'r cleifion eu trin ag urddas a pharch
- ✓ Trefniadau priodol ar gyfer y defnydd diogel o belydrau-x
- ✗ Cofnodion cleifion ddim bob amser yn cael eu cadw'n gywir na'u storio'n ddiogel
- ✗ Staff ddim yn cwblhau hyfforddiant perthnasol yn gyson
- ✗ Gellid gwella gwybodaeth i gleifion a dosbarthu taflenni i gleifion.

Meddygfeydd

Gwnaethom arolygu dwy feddygfa

- ✓ Sylwadau cadarnhaol gan y cleifion am y gwasanaeth a ddarparwyd
- ✓ Roedd y staff yn gwrtais wrth ymdrin â chleifion ac ymwelwyr
- ✓ Cyfathrebu da rhwng timau'r meddygfeydd
- ✗ Gwelliannau i gofnodion cleifion a chadw cofnodion hyfforddiant staff er mwyn sicrhau na chaiff dyddiadau adnewyddu eu methu
- ✗ Hyrwyddo a defnyddio'r gwasanaeth hebryngwr yn fwy.

Rheoliadau Ymbelydredd Ïoneiddio (Amlygiad Meddygol)

Gwnaethom gwblhau un arolygiad o'r fath yn Ysbyty Brenhinol Gwent

- ✓ Gwnaeth y cleifion sylwadau cadarnhaol am y gwasanaethau a ddarparwyd gan yr adran
- ✓ Roedd y cleifion yn teimlo'n rhan o unrhyw benderfyniadau ynghylch eu gofal
- ✓ Dangosodd y staff ymwybyddiaeth dda o'r risgiau sy'n gysylltiedig ag ymbelydredd Ïoneiddio a'u cyfrifoldebau yn hyn o beth
- ✗ Mae'n rhaid i'r bwrdd iechyd sicrhau ei fod yn cynnal urddas, preifatrwydd a diogelwch cleifion a gaiff eu cludo i gilfach ddal ardal cleifion mewnol yr adran
- ✗ Mae angen diweddarau agweddau ar weithdrefnau y cyflogwr dan y rheoliadau a sicrhau eu bod yn cael eu datblygu a'u mabwysiadu'n ffurfiol
- ✗ Mae angen i gofnodion hyfforddi a hawliau staff gael eu cwblhau'n gywir, eu llofnodi a'u dyddio gan yr hyfforddai, a'u gwrthlofnodi gan yr hyfforddwr at ddibenion dilysu.

Iechyd Meddwl Cymunedol

Gwnaethom arolygu Tîm Iechyd Meddwl Cymunedol Gogledd Sir Fynwy

- ✓ Roedd yr adborth gan ddefnyddwyr y gwasanaeth am eu gofal a'u triniaeth yn gadarnhaol ar y cyfan
- ✓ Roedd y staff yn ymrwymedig i gynnig profiad cadarnhaol i ddefnyddwyr y gwasanaeth mewn amgylchedd anodd
- ✓ Cynhaliwyd asesiadau o ddefnyddwyr y gwasanaeth mewn modd amserol
- ✓ Gwelsom dystiolaeth o waith tîm da rhwng disgyblaethau proffesiynol.
- ✗ Amgylchedd defnyddwyr y gwasanaeth
- ✗ Gwybodaeth i ddefnyddwyr y gwasanaeth, gan gynnwys gwasanaethau eirioli a phrosesau a gweithdrefnau cwyno
- ✗ Rhai agweddau ar iechyd a diogelwch, gan gynnwys asesiadau risg o bwyntiau clymu
- ✗ Elfennau o'r hyn a gofnodir mewn cofnodion gofal, er mwyn sicrhau bod y tîm i gyd yn cyrraedd safon uchel gyson
- ✗ Prosesau a gweithdrefnau rheoli er mwyn gwella gwaith integredig.

Bwrdd Iechyd Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg

Yn sgil y newid i ffiniau Pen-y-bont ar Ogwr, daeth Bwrdd Iechyd Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg yn Fwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe ar 1 Ebrill 2019. At ddibenion yr adroddiad hwn sy'n cwmpasu'r cyfnod 2018-19 rydym wedi defnyddio hen enw'r bwrdd iechyd.

Yn gyffredinol, mae ein harolygiadau wedi dangos bod cleifion wedi cael eu trin ag urddas a pharch a'u bod yn fodlon ar y gofal iechyd a ddarparwyd. Mae llawer o feysydd gwasanaeth hefyd wedi dangos systemau arwain a rheoli da.

Fodd bynnag, roedd angen gwneud gwelliannau mewn rhai meysydd gan gynnwys cadw cofnodion a rheoli meddyginiaethau mewn rhai lleoliadau. Rhaid i'r gwaith o reoli a chynnal a chadw cyfarpar dadebru fod yn gyfredol hefyd, a rhaid i staff gael eu hyfforddi'n briodol i ddefnyddio'r cyfarpar.

Mae'r ffordd yr ymchwiler i ddigwyddiadau difrifol hefyd yn anghyson.

Craffwyd ar systemau llywodraethu hanesyddol yn fanwl y llynedd mewn perthynas â'r ffordd yr ymdriniodd y bwrdd iechyd â chyflogaeth Kris Wade a'r honiadau a wnaed yn ei erbyn. Nododd ein hadolygiad fod y llinell olwg rhwng y Bwrdd a'r gwasanaethau gweithredol wedi bod yn thema sydd wedi codi droeon ers 2014. Mae'r Bwrdd presennol wedi derbyn ein hargymhellion ac mae'n aeddfedu gyda ffocws ar wella.

Hefyd, gwnaethom nifer o argymhellion ar gyfer pob bwrdd iechyd yng Nghymru fel y'u nodir yn ein hadran Adolygiadau Cenedlaethol, ac yn fanylach yn yr adroddiad llawn ar ein gwefan.

Ysbytai

Gwnaethom gynnal arolygiad yn Uned Mân Anafiadau Castell-nedd Port Talbot ynghyd ag arolygiad o wasanaethau llawfeddygol yn Ysbyty Treforys

- ✓ Gwelsom fod cleifion yn cael eu trin ag urddas a pharch yn y ddau arolygiad hyn
- ✓ Gweithdrefnau rheoli heintiau da
- ✓ Systemau da ar waith i hybu diogelwch y cleifion
- ✓ Rheolaeth dda o gyffuriau a reolir

- ✗ Rheoli cleifion trawma ac orthopedig yn amserol
- ✗ Cododd staff bryderon am reoli rhestrau theatrau yn yr uned
- ✗ Mae angen atgyfnerthu gwiriadau diogelwch yn y theatr (Treforys)
- ✗ Pryderon ynghylch nifer y digwyddiadau byth
- ✗ Angen gwella cyfarpar allweddol, gwiriadau dadebru a threfniadau archwilio (Castell-nedd Port Talbot) Nodwyd y problemau hyn yn yr uned mân anafiadau mewn ymweliadau blaenorol.
- ✗ Aseidiadau risg ar gyfer clotiau gwaed (Treforys)

Iechyd Meddwl

Gwnaethom arolygu Clinig Tawe yn Ysbyty Cefn Coed

- ✓ Cawsai'r cleifion eu trin mewn ffordd garedig a thosturiol
- ✓ Roedd gwybodaeth am wasanaethau eirioli yn cael ei harddangos yn glir
- ✓ Gwnaed ymdrechion i sicrhau bod y fynedfa a'r ardaloedd y tu allan yn ddymunol i'r cleifion eu defnyddio
- ✓ Arweinyddiaeth weladwy a chefnogol
- ✓ Cydymffurfiaeth dda â hyfforddiant gorfodol y bwrdd iechyd

- ✗ Dim system alw i gleifion mewn ystafelloedd gwely
- ✗ Prinder dodrefn mewn ystafelloedd gwely
- ✗ Archwilio cyfarpar brys i raddau annigonol
- ✗ Angen gwella agweddau ar gadw cofnodion
- ✗ Dylai gwybodaeth am sut i godi pryderon fod mewn man amlwg
- ✗ Mae angen i gynlluniau gofal a thriniaeth fod yn unol â'r Mesur Iechyd Meddwl (Cymru)

Deintyddfeydd

Gwnaethom arolygu 13 o ddeintyddfeydd

- ✓ Nododd y cleifion eu bod yn derbyn gwasanaeth cyfeillgar a phroffesiynol a oedd yn canolbwyntio ar y claf mewn 10 o'r 13 o ddeintyddfeydd
- ✓ Arweinyddiaeth dda mewn 8 o'r 13 o ddeintyddfeydd yr ymwelwyd â nhw
- ✓ Defnydd diogel o belydrau-x mewn 5 deintyddfa
- ✓ Amrywiaeth dda o bolisiâu a gweithdrefnau mewn pum deintyddfa
- ✗ Angen gwneud gwelliannau i systemau cadw cofnodion clinigol yn y rhan fwyaf o ddeintyddfeydd – cofnodi hanesion meddygol, alergeddau, cyngor hybu iechyd, cyfiawnhau triniaeth, cydsyniad a sgrinio am ganser.
- ✗ Bylchau mewn hyfforddiant staff ym meysydd diogelu, hyfforddiant dadebru, a diogelwch tân.
- ✗ Angen gwneud gwelliannau i'r broses o reoli cyfarpar gan gynnwys cyfarpar brys

Meddygfeydd

Gwnaethom arolygu tair meddygfa

- ✓ Gwelsom fod cleifion yn cael eu trin ag urddas a pharch
- ✓ Roedd y meddygfeydd yn lân ac yn hygyrch
- ✓ Roedd tystiolaeth o reolwyr ymgysylltiedig ac arweinyddiaeth dda.
- ✗ Darparu ac archwilio cyfarpar brys mewn dau leoliad
- ✗ Angen diweddarau polisiâu a gweithdrefnau ym mhob meddygfa
- ✗ Bylchau mewn hyfforddiant gorfodol – dadebru, diogelu, rheoli heintiau
- ✗ Angen i wefannau dwy feddygfa gael eu diweddarau
- ✗ Darparu dolen sain sy'n gweithio mewn dwy feddygfa

Timau Iechyd Meddwl Cymunedol

Gwnaethom arolygu Tîm Iechyd Meddwl Cymunedol Castell-nedd Port Talbot

- ✓ Staff ymroddedig
- ✓ Cleifion yn cael eu trin ag urddas a pharch
- ✓ Tystiolaeth o gynlluniau triniaeth cefnogol i gleifion
- ✗ Risgiau amgylcheddol fel pwyntiau clymu (cafodd y gwasanaeth lythyr sicrwydd uniongyrchol mewn perthynas â'r risgiau amgylcheddol)
- ✗ Diwylliant gwael o gofnodi digwyddiadau
- ✗ Anghytuno rhwng arweinwyr yn arwain at ddiwylliant gwael ar lefel uwch

Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr

Mae ein harolygiadau o'r bwrdd iechyd dros y 12 mis diwethaf wedi bod yn foddhaol ar y cyfan. Mae rhai o'n hymweliadau wedi dilyn arolygiadau blaenorol, ac mae'n gadarnhaol nodi i'r rhan fwyaf o welliannau gael eu gweithredu ac, yn bwysig, eu cynnal. Fodd bynnag, roedd yn bryder bod rhai o'r problemau a nodwyd yn flaenorol yn dal i fod yn amlwg mewn rhai arolygiadau.

Un o'r heriau allweddol sy'n wynebu'r bwrdd iechyd, a nodwyd yn ystod ein harolygiad, yw cynnal llif cleifion drwy adran achosion brys Ysbyty Glan Clwyd a mynd i'r afael â'r amseroedd aros hir a brofir gan gleifion.

Er ei bod hi'n galonogol na wnaeth yr un o'n harolygiadau iechyd meddwl arwain at lythyr sicrwydd uniongyrchol, ac mae'n amlwg bod cryn ymdrech i wella gwasanaethau, rydym yn dal i boeni am gapasiti cyffredinol gwasanaethau. Rhaid i'r bwrdd iechyd

sicrhau bod digon o gapasiti o fewn gwasanaethau iechyd meddwl cleifion mewnol er mwyn diwallu anghenion ei boblogaeth. Rydym hefyd yn pryderu am faint o amser y gall rhai cleifion yn y gymuned fod yn aros i ddefnyddio gwasanaethau seicolegol, gyda rhai yn aros hyd at ddwy flynedd. Nid yw hyn yn dderbyniol ac mae angen cymryd camau i fynd i'r afael â'r sefyllfa.

Er bod yr arolygiadau o feddygfeydd yn gadarnhaol ar y cyfan, codai cleifion bryderon ynghylch y gallu i wneud apwyntiadau yn fynych.

Ar y cyfan, er ei bod yn gadarnhaol nodi rhai o'r gwelliannau ar draws ein harolygiadau'r llynedd, mae'n amlwg yn hollbwysig bod y rhain yn cael eu cynnal a'u datblygu gan fwrdd iechyd sy'n dal i fod yn destun mesurau arbennig.

Ysbytai

Gwnaethom arolygu Ysbyty Bryn Beryl ac Adran Achosion Brys Ysbyty Glan Clwyd

- ✓ Tystiolaeth dda o ofal sy'n canolbwyntio ar yr unigolyn ac ymgysylltu gan staff
- ✓ Asesiadau risg, archwiliadau ac adroddiadau effeithiol
- ✓ Wardiau glân a threfniadau rheoli heintiau da yn Ysbyty Bryn Beryl
- ✓ Gwaith amlddisgyblaethol effeithiol a thîm rheoli gweladwy yn Ysbyty Glan Clwyd
- ✓ Roedd yr arolygiad o Ysbyty Glan Clwyd yn un dilynol ar ôl yr ymweliad ym mis Tachwedd 2016. Roedd yn gadarnhaol nodi i'r rhan fwyaf o'r gwelliannau a restrwyd gael eu cyflwyno a'u cynnal
- ✗ Roedd rhai o'r problemau a nodwyd yn yr arolygiad blaenorol o Ysbyty Glan Clwyd yn dal i fodoli, yn enwedig trefniadau adnabod cleifion a'r defnydd anghyson o siartiau hylif
- ✗ Yn Ysbyty Bryn Beryl gwnaethom nodi problemau o ran darparu gweithgareddau wedi'u trefnu i gleifion a'r ffaith nad oedd teledu, radio na lolfa iddynt
- ✗ Mae angen gwneud mwy er mwyn i'r amgylchedd yno fod yn fwy ystyriol o gleifion â dementia ym Mryn Beryl
- ✗ Yn Ysbyty Glan Clwyd, roedd pryderon cleifion ynghylch amseroedd aros a llifau cleifion yn amlwg yn broblem
- ✗ Mae lefelau staffio yn her yn Ysbyty Glan Clwyd ac er ei bod hi'n gadarnhaol gweld llawer o staff newydd, mae llenwi swyddi gwag yn dal i fod yn heriol

Iechyd Meddwl

Gwnaethom arolygu Uned y Glasoed Gogledd Cymru yn Abergele, Uned Hergest ym Mangor ac Uned Ablett yn Ysbyty Glan Clwyd

- ✓ Mae'r staff yn ymgysylltu â'r cleifion mewn ffordd barchus
- ✓ Nodwyd bod cyfleusterau ac amgylchedd Uned Gwasanaeth Iechyd Meddwl Plant a'r Glasoed Abergele yn dda
- ✓ Roedd trefniadau llywodraethu sefydledig ar waith
- ✓ Gwaith amlddisgyblaethol a chydlynu da gyda thimau pediatrig cymunedol yn yr uned CAMHS
- ✗ Roedd y staff yn gadarnhaol ynghylch y ffordd roedd Uned Ablett yn cael ei rhedeg yn Ysbyty Glan Clwyd Roedd angen rhoi sylw i'r amgylchedd mewnol ac allanol yn Unedau Hergest ac Ablett
- ✗ Roedd angen gwella systemau i gadw cleifion a staff yn ddiogel yn Uned y Glasoed Gogledd Cymru
- ✗ Mae'r bwrdd iechyd yn wynebu heriau o ran sicrhau bod gan wasanaethau iechyd meddwl ddigon o gapasiti i ddiwallu anghenion ei boblogaeth

Deintyddfeydd

Gwnaethom arolygu 21 o ddeintyddfeydd yn 2018-19

- ✓ Gallai cleifion wneud penderfyniadau gwybodus am eu triniaeth
- ✓ Cawsai gwasanaethau eu rhedeg yn dda ac roedd staff yn ymrwymedig i ddarparu gwasanaeth o ansawdd uchel
- ✓ Roedd y deintyddfeydd yn lân ac wedi'u cyflenwi'n dda, gyda threfniadau priodol i ddefnyddio offer pelydr-x yn ddiogel

- ✗ Roedd yr angen i atgyfnerthu'r broses o gynnal amrywiaeth o archwiliadau clinigol yn broblem
- ✗ Roedd angen gwella hyfforddiant tân mewn sawl arolygiad
- ✗ Ni osodwyd biniau offer miniog ar y waliau
- ✗ Camau i gynnal adolygiadau cymheiriaid clinigol a hunanwerthuso gan ddefnyddio adnodd matrices aeddfedrwydd deintyddiaeth

Meddygfeydd

Gwnaethom arolygu chwe meddygfa

- ✓ Roedd prosesau cadw cofnodion a chyfathrebu mewnol da yn y rhan fwyaf o arolygiadau
- ✓ Proffesiynoldeb staff meddygfeydd a gwasanaethau cymorth staff da
- ✓ Timau rheoli cydlynus a chynhwysol ar waith

- ✗ Problemau gyda systemau apwyntiadau yn y chwe arolygiad
- ✗ Nodwyd cofnodion hyfforddiant annigonol mewn sawl arolygiad
- ✗ Roedd angen gwella archwiliadau a diogelwch data mewn llawer o'r meddygfeydd

Rheoliadau Ymbelydredd Ïoneiddio (Amlygiad Meddygol)

Gwnaethom gynnal un arolygiad o dan y Rheoliadau yn Ysbyty Wrecsam Maelor yn 2018-19

- ✓ Roedd y staff yn trin cleifion ag urddas, parch a charedigrwydd
- ✓ Cydymffurfiaeth dda â'r rheoliadau
- ✓ Mae'r bwrdd iechyd wedi mynd ati'n rhagweithiol i greu gweithdrefnau newydd i fodloni gofynion y rheoliadau newydd

- ✗ Bwrdd iechyd i ystyried sut y gellir gwneud gwybodaeth ysgrifenedig y cleifion yn fwy hygyrch a chyson
- ✗ Gwybodaeth am sut y gall cleifion ddarparu adborth neu godi pryder ynghylch eu hanghenion gofal a thriniaeth i fod yn gliriach
- ✗ Angen gwella'r manylion yn y canllawiau awdurdodiad dirprwyedig ar gyfer cyfiawnhau amlygiadau

Timau Iechyd Meddwl Cymunedol

Gwnaethom gynnal un arolygiad iechyd meddwl cymunedol yn 2018-19 yn Nant-y-Glyn

- ✓ Adborth cadarnhaol gan ddefnyddwyr gwasanaeth a dull gweithredu sy'n canolbwyntio ar yr unigolyn
- ✓ Prosesau archwilio, adrodd ac uwchgyfeirio yn dda yn y TIMC
- ✓ Rheolwyr tîm i fod yn hygyrch ac yn gefnogol

- ✗ Mae'r bwrdd iechyd yn wynebu heriau sylweddol o ran sicrhau mynediad amserol i wasanaethau seicoleg a seicotherapi, gydag oedi o hyd at ddwy flynedd
- ✗ Roedd angen rhoi sylw mawr i amgylchedd ffisegol y TIMC
- ✗ Problemau gyda TGCh integredig a diffyg mynediad ar y cyd i gofnodion electronig

Bwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro

Roedd canfyddiadau'r arolygiadau o fewn y bwrdd iechyd yn gadarnhaol ar y cyfan. Lle bu angen gwella, mae pob gwasanaeth wedi ymateb yn adeiladol a bu'r ymgysylltiad gan arweinwyr y bwrdd iechyd yn gadarnhaol hefyd.

Mae'r broses o ail-arolygu gwasanaethau gan AGIC wedi datgelu gwelliant mewn sawl maes ac mae'n amlwg bod y bwrdd iechyd o'r farn bod craffu mewnol ac allanol yn ffordd gadarnhaol o ddysgu a gwella.

Mae angen gwneud rhagor o waith mewn meddygfeydd a rhai ysbytai er mwyn sicrhau bod cleifion yn ymwybodol o sut y gallant godi pryder am y gofal maent yn ei gael.

Datgelodd arolygiad AGIC o uned asesu ac achosion brys yr Ysbyty Athrofaol nifer o faterion a oedd yn effeithio ar ddiogelwch ac urddas cleifion. Rhaid i'r bwrdd iechyd fyfyrion ar ei asesiad ei hun o'r trefniadau a oedd ar waith cyn arolygiad AGIC a pham na chymerwyd mwy o gamau mewn perthynas â materion roedd yn ymwybodol ohonynt.

Ysbytai

Gwnaethom gynnal dau arolygiad o Ysbyty Dewi Sant ac Ysbyty Athrofaol Cymru

- ✓ Cafwyd canfyddiadau cadarnhaol ar y cyfan mewn perthynas â'n harolygiad dilynol o Ysbyty Dewi Sant, gyda chamau wedi'u cymryd mewn perthynas â chanfyddiadau blaenorol
- ✓ Cafwyd nifer o ganfyddiadau cadarnhaol yn ymwneud â'n harolygiad o'r unedau asesu meddygol ac achosion brys yn Ysbyty Athrofaol Cymru.
- ✓ Roedd hyfforddiant a'r rhaglen sefydlu i'w gweld yn wych
- ✓ Gwnaethom hefyd weld rhyngweithio gwyh rhwng staff a chleifion yn yr unedau asesu ac achosion brys, a dull caredig a thosturiol o ymdrin â phob claf
- ✗ Nifer o faterion diogelwch cleifion uniongyrchol yn dilyn ein harolygiad o'r unedau asesu meddygol ac achosion brys yn Ysbyty Athrofaol Cymru
- ✗ Trefniadau annigonol i drin a monitro cleifion yn yr uned asesu a methiant i archwilio cyfarpar dadebru a meddyginiaeth yn rheolaidd er mwyn sicrhau bod modd eu defnyddio'n ddiogel mewn argyfwng
- ✗ Mae angen gwneud rhagor o waith o ran rhoi meddyginiaeth yn ddiogel (Dewi Sant)
- ✗ Mae lle i gynnwys gweithwyr cymdeithasol a therapyddion iaith a lleferydd a galwedigaethol yn fwy (Dewi Sant)

Lechyd Meddwl

Gwnaethom gynnal un arolygiad o uned iechyd meddwl Hafan y Coed yn Ysbyty Llandochoau

- ✓ Roedd archwiliadau adolygiadau cymheiriaid yn cael eu cynnal â staff o rannau eraill o'r ysbyty er mwyn nodi ansawdd y gofal fel ffordd o wella safonau a rhannu arfer da
- ✓ Roedd adolygwyr cymheiriaid AGIC yn llawn edmygedd o'r asesiadau cynhwysfawr o anghenion a gynhaliwyd er mwyn datblygu cynlluniau gofal a thriniaeth cleifion
- ✓ Roedd archwiliadau iechyd a diogelwch, gan gynnwys archwiliadau o bwyntiau clymu, yn drylwyr ac yn gyfredol
- ✗ Er bod gan y bwrdd iechyd drefniadau effeithiol i reoli'r risg sy'n gysylltiedig â 'chleifion yn cysgu allan' o'r uned, ymddengys fod hyn yn beth cyffredin
- ✗ Mae ardaloedd yr ardd yn uned iechyd meddwl Hafan y Coed yn frwnt ac yn anniben. Roedd yr uned yn dibynnu ar y staff i lanhau a chynnal a chadw'r ardaloedd hyn, ond nid oedd ganddynt fawr ddim amser i wneud hynny. Fel yr unig ardal awyr agored sydd ar gael i gleifion yr uned, mae cyflwr y cyfleusterau hyn yn cael effaith sylweddol ar eu profiad

Meddygfeydd

Gwnaethom arolygu tair meddygfa eleni

- ✓ Ar y cyfan roedd y cleifion yn gadarnhaol ynghylch eu profiad ac mewn dwy o'r tair meddygfa a arolygwyd nodwyd ei bod hi'n hawdd iddynt wneud apwyntiadau
- ✓ Cafwyd rhai enghreifftiau o waith clwstwr da, gan gynnwys cynllun peilot y tu allan i oriau
- ✓ Roedd pob meddygfa yn lân ac mewn cyflwr da
- ✓ Ystyriwyd bod pob un ohonynt yn ddiogel ac yn effeithiol, er bod angen gwneud gwelliannau mewn dwy er mwyn cyrraedd y safonau iechyd a gofal yn llawn
- ✓ Roedd y meddygfeydd yn cael eu harwain yn dda yn gyffredinol
- ✗ Cafodd llythyr sicrwydd uniongyrchol ei gyflwyno mewn un feddygfa am fod problemau o ran cofnodi tymereddau'r oergell cyffuriau
- ✗ Roedd angen gwneud amrywiaeth o welliannau o ran gweithredu Gweithio i Wella, gan gynnwys gwella'r broses o gofnodi cwynion a darparu gwybodaeth i gleifion (pob arolygiad)
- ✗ Lle i wella ansawdd cadw cofnodion, gan gynnwys cysondeb o ran cofnodi'r rhesymau dros ragnodi neu ddiagnosis sylweddol (mewn dwy feddygfa)

Deintyddfeydd

Gwnaethom arolygu 11 o ddeintyddfeydd

- ✓ Roedd y cleifion yn fodlon ar eu gofal ym mhob arolygiad
- ✓ Roedd safon cadw cofnodion yn uchel neu'n dda mewn 7 o'r 11 o arolygiadau a gwblhawyd
- ✓ Nodwyd systemau arwain a rheoli cadarnhaol yn y rhan fwyaf o arolygiadau
- ✓ Roedd gan y rhan fwyaf o ddeintyddfeydd drefniadau priodol ar gyfer defnyddio pelydr-x
- ✓ Yn gyffredinol, roedd deintyddfeydd yn lân a phrin oedd y mân faterion amgylcheddol a godai i'w datrys
- ✗ Problemau o ran amllder archwiliadau, storio neu leoli cyfarpar brys mewn chwe arolygiad
- ✗ Dylai nifer o ddeintyddfeydd gynnal mwy o weithgareddau archwilio a gwella ansawdd.

Timau Iechyd Meddwl Cymunedol

Gwnaethom arolygu Tîm Iechyd Meddwl Cymunedol Gorllewin y Fro yn y Barri

- ✓ Roedd gofal diogel ac effeithiol yn cael ei ddarparu gydag adborth cadarnhaol gan ddefnyddwyr, gwell mynediad ac amseroldeb
- ✓ Safonau uchel cyson o ran cadw cofnodion yn y TIMC, gan gynnwys dogfennaeth y Ddeddf Iechyd Meddwl (Cymru)
- ✓ Dull da ac amlddisgyblaethol o gynnal asesiadau o ddefnyddwyr gwasanaeth, cynllunio gofal a chynnal adolygiadau
- ✗ Roedd y gwasanaeth TIMC yn newid yn sylweddol a oedd yn effeithio ar brosesau, gweithdrefnau, cyfarfodydd a strwythurau rheoli.
- ✗ Effeithiwyd ar forâl y staff oherwydd hyn ac roedd angen i'r trefniadau hyn gael eu hegluro

Bwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf

Yn sgil y newid i ffiniau Pen-y-bont ar Ogwr, daeth Bwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf yn Fwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf Morgannwg ar 1 Ebrill 2019. At ddibenion yr adroddiad hwn sy'n cwmpasu'r cyfnod 2018-19 rydym wedi defnyddio hen enw'r bwrdd iechyd.

Nodwyd darlun braidd yn gymysg o'n harolygiadau yn 2018-19. Ar draws ein harolygiadau, roedd adborth y cleifion yn gadarnhaol ar y cyfan a nodwyd bod cleifion yn cael eu trin ag urddas a pharch.

Roeddem yn falch o weld tystiolaeth o waith amlddisgyblaethol effeithiol yn ystod rhai o'n harolygiadau o ysbytai a TIMC. Gwelsom waith gwirioneddol integredig rhwng staff iechyd a gofal cymdeithasol yn ein harolygiad TIMC ym Merthyr a chredwn y gallai TIMCau eraill ledled Cymru ddysgu o'r arfer da hwn.

Fodd bynnag, gwnaethom nodi pryderon sylweddol mewn nifer o'n harolygiadau. Pryder penodol oedd canfyddiadau ein harolygiadau o wasanaethau mamolaeth a gwasanaethau llawfeddygol yn Ysbyty Brenhinol Morgannwg, arolygiad dilynol o wardiau iechyd meddwl yr henoed yn Ysbyty Brenhinol Morgannwg, Rheoliadau Ymbelydredd Ïoneiddio (Amlygiad Meddygol) yn Ysbyty'r Tywysog Siarl ac arolygiad deintyddol.

Mae ein harolygiadau ar draws Ysbyty Brenhinol Morgannwg wedi tanlinellu pryderon ynghylch lefelau staffio, cymysgedd sgiliau staff a morâl isel staff.

Drwy gydol ein gwaith, rydym wedi nodi diffyg tystiolaeth o ddysgu sefydliadol o arolygiadau blaenorol. Er enghraifft, yn ystod ein harolygiad o wasanaethau llawfeddygol gwnaethom dynnu sylw at faterion ynghylch archwilio cyfarpar dadebru, felly roedd yn siomedig gweld yr un mater yn codi yn ein harolygiad o wasanaethau mamolaeth yn yr un ysbyty ychydig wythnosau'n ddiweddarach.

Roeddem yn arbennig o siomedig i'n harolygiad dilynol o wardiau iechyd meddwl yr henoed Ysbyty Brenhinol Morgannwg nodi na chymerwyd y camau gweithredu o'r arolygiad diwethaf, ond yn fwy na hynny fod nifer o faterion newydd wedi'u nodi hefyd, gan gynnwys pryderon ynghylch rheoli meddyginiaethau.

Yn ystod arolygiadau iechyd meddwl y llynedd, nodwyd materion o ran cynnal a chadw a gwella amgylcheddau gwasanaethau. Unwaith eto eleni, nodwyd materion yn codi o ran cynnal a chadw ystadau/amgylcheddau yn Ysbyty Brenhinol Morgannwg a Thŷ Llidiard.

Yn ein harolygiad o wasanaethau mamolaeth, roeddem yn pryderu am gynaliadwyedd, cadernid a gallu gwasanaeth i ddarparu gofal a thriniaeth mewn ffordd ddiogel ac effeithiol. Nodwyd problemau sylweddol o ran staffio a oedd yn effeithio ar ddarparu gofal diogel ac effeithiol mewn nifer o ffyrdd gan gynnwys llesiant staff, adolygu digwyddiadau a phryderon, hyfforddiant gorfodol ac archwiliadau clinigol.

Hefyd gwelwyd bod diffyg cydberthynas rhwng nifer o grwpiau proffesiynol ar draws y gwasanaeth a oedd yn effeithio ar waith tîm amlddisgyblaethol. Parhawn i ddilyn hynt y bwrdd iechyd wrth ymateb i'r materion hyn yn agos.

Yn ein harolygiad Rheoliadau Ymbelydredd Ïoneiddio (Amlygiad Meddygol) yn Ysbyty'r Tywysog Siarl, nodwyd nad oedd y gwasanaeth yn cydymffurfio mewn cysylltiad ag asesu, monitro a chofnodi dosau ymbelydredd cleifion a'r angen i atgyfnerthu ymateb y cyflogwr i adroddiadau a ddarparwyd gan y gwasanaeth diogelu rhag ymbelydredd allanol. Roedd hyn yn golygu y gallai cleifion fod wedi'u hamlygu i raddau nad oeddent mor isel ag yn rhesymol ymarferol neu'n gyson â'r diben diagnostig neu therapiwtig a fwriadwyd.

Byddwn yn cadw llygad agos ar ganfyddiadau ein rhaglen waith yn 2019-20 er mwyn pennu p'un a ydym yn gweld gwell tystiolaeth o ddysgu sefydliadol a gwelliannau yn cael eu hymgorffori a'u cynnal ar draws gwasanaethau. Fel rhan o'r gwaith hwn, bydd Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru a Swyddfa Archwilio Cymru yn cynnal adolygiad llywodraethu ar y cyd o fewn y bwrdd iechyd.

Ysbytai

Gwnaethom gynnal arolygiad o dri ysbyty: yr uned strôc aciwt yn Ysbyty'r Tywysog Siarl a gwasanaethau mamolaeth a llawfeddygol yn Ysbyty Brenhinol Morgannwg

- ✓ Roedd adborth y cleifion yn gadarnhaol ar y cyfan a chawsant eu trin ag urddas a pharch
- ✓ Gofal effeithiol o ran atal briwiau pwyso, cwmpiadau a threfniadau maeth a hydradu (gyda rhai meysydd i'w gwella)
- ✓ Tystiolaeth o systemau rheoli effeithiol ar lefel ward
- ✓ Tystiolaeth o waith tîm amlddisgyblaethol effeithiol mewn dau o'r tri arolygiad.
- ✗ Nid oeddem bob amser yn cael sicrwydd bod gofal yn ddiogel ac yn effeithiol, a chyflwynwyd llythyrau sicrwydd uniongyrchol mewn dau o'r tri arolygiad
- ✗ I raddau mwy neu lai nododd pob arolygiad broblemau staffio
- ✗ Angen gwella gwybodaeth i gleifion a gofalmwr am sut i roi adborth, codi pryder (cwyn) a sut i gysylltu â'r Cyngor Iechyd Cymuned lleol
- ✗ Roedd y materion canlynol a nodwyd mewn dau o'r tri arolygiad yn bryder penodol:
- ✗ Problemau o ran archwilio cyfarpar dadebru mewn rhannau gwahanol o'r un ysbyty. Cyflwynodd AGIC lythyr sicrwydd uniongyrchol ar bob achlysur. Dangosodd hyn na ddysgwyd gwersi yn dilyn arolygiadau
- ✗ Problemau o ran lefelau staffio a'r cymysgedd o sgiliau
- ✗ Dywedodd y staff wrthym fod morâl yn isel ymhlith y gweithlu
- ✗ Problemau o ran argaeledd cyfarpar i staff gyflawni eu dyletswyddau
- ✗ Problemau o ran diogelwch meddyginiaeth a chofnodi tymereddau oergelloedd
- ✗ Problemau o ran cofnodi asemiadau o boen a monitro poen cleifion

Iechyd Meddwl

Gwnaethom gynnal dau arolygiad iechyd meddwl: uned CAMHS yn Nhŷ Llidiard ac arolygiad dilynol o wardiau iechyd meddwl yr henoed Ysbyty Brenhinol Morgannwg

- ✓ Teimlai'r cleifion yn ddiogel a chawsent eu trin mewn ffordd barchus a charedig gan y staff
- ✓ Yn Nhŷ Llidiard, roedd defnydd arloesol o dechnoleg er mwyn cynnwys ac annog y cleifion i roi adborth ar eu profiadau
- ✓ Gwelsom arferion cadw cofnodion da yn y sampl o Gynlluniau Gofal a Thriniaeth a chofnodion arsylwi a adolygwyd gennym
- ✓ Ymdriniwyd â rhai agweddau ar yr amgylchedd ers yr arolygiad diwethaf
- ✓ Yn Ysbyty Brenhinol Morgannwg, roedd cydymffurfiaeth dda mewn perthynas â hyfforddiant gorfodol ac arfarniadau blynyddol

- ✗ Rhaid cwblhau newidiadau amgylcheddol mewn ffordd amserol er mwyn diwallu anghenion cleifion
- ✗ Yn Nhŷ Llidiard, roedd asesiadau risg wedi cael eu cwblhau er mwyn hybu diogelwch a llesiant cleifion ond ni luniwyd unrhyw gynlluniau ysgrifenedig yn nodi sut y byddai'r risgiau hyn yn cael eu rheoli
- ✗ Yn Ysbyty Brenhinol Morgannwg, nodwyd nad oedd y rhan fwyaf o'r gwelliannau a nodwyd yn arolygiad blaenorol AGIC yn 2017 wedi'u cwblhau'n llawn. Mae angen i'r bwrdd iechyd fod yn atebol am sicrhau y caiff unrhyw welliannau a nodir eu hadolygu a'u monitro er mwyn sicrhau bod y gwasanaeth yn darparu gofal o ansawdd uchel, diogel a dibynadwy
- ✗ Yn Ysbyty Brenhinol Morgannwg, gwnaethom hefyd nodi pryderon sylweddol o ran rheoli meddyginiaethau a arweiniodd at gyflwyno llythyr sicrwydd uniongyrchol i'r bwrdd iechyd gan AGIC

Meddygfeydd

Gwnaethom arolygu un feddygfa

- ✓ Cawsai'r cleifion eu trin ag urddas a pharch a gwnaethant siarad yn gadarnhaol am eu cydberthynas â'r staff
- ✓ Roedd gan y feddygfa ei sganiwr uwchsain ei hun a oedd wedi bod yn werthfawr wrth sicrhau diagnosis prydlon o symptomau
- ✓ Mae'r meddygon teulu yn brysbennu'r cleifion ar gyfer apwyntiadau er mwyn sicrhau bod y cleifion sydd â'r flaenoriaeth uchaf yn cael eu gweld ar y diwrnod

- ✗ Angen gwella manylion clinigol yng nghofnodion cleifion, ynghyd â chadw cofnodion yn gyffredinol a threfniadau archwilio
- ✗ Angen i staff gael gwiriadau recriwtio a gwiriadau cyflogaeth cyfnodol, gan gynnwys gwiriadau'r Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd
- ✗ Gwella trefniadau goruchwyllo ac atebolrwydd ar gyfer unrhyw feddyginiaeth newydd a ychwanegir at gofnodion cleifion neu a newidir ynddynt

Deintyddfeydd

Gwnaethom arolygu un ddeintyddfa

- ✓ Ymrwymiad i ddarparu profiad cadarnhaol i'r cleifion
- ✓ Amrywiaeth dda o bolisiau a gweithdrefnau ar waith

- ✗ Nid oedd y ddeintyddfa yn cydymffurfio mewn nifer o feysydd yn ymwneud â dihalogi a rheoli heintiau, yr amgylchedd, cyfarpar dadebru a diogelwch cofnodion a gwybodaeth cleifion. Arweiniodd hyn at gyflwyno hysbysiad diffyg cydymffurfio i'r ddeintyddfa gan AGIC
- ✗ Ni welsom dystiolaeth o arweinyddiaeth dda na chymorth ar gyfer staff
- ✗ Angen gwelliannau er mwyn sicrhau bod yr holl staff clinigol yn cael yr hyfforddiant diweddaraf sy'n berthnasol i'w rôl ynghyd â gwiriadau cyflogaeth priodol (gwiriadau'r Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd)

Rheoliadau Ymbelydredd Ïoneiddio (Amlygiad Meddygol)

Gwnaethom gynnal un arolygiad yn Ysbyty'r Tywysog Slarl

- ✓ Roedd y staff a siaradodd â ni yn hapus yn eu gwaith. Dywedodd myfyrwyr radioleg ac aelodau newydd o'r staff eu bod yn teimlo bod eu cydweithwyr yn eu cefnogi
- ✓ Roedd y staff yn barchus, yn broffesiynol ac yn garedig wrth ymdrin â chleifion drwy gydol ein harolygiad
- ✓ Dywedodd y rhan fwyaf o'r cleifion eu bod wedi cael gwybodaeth glir a oedd wedi'u helpu i ddeall risgiau a buddiannau eu pelydr-X/triniaeth
- ✗ Nid oedd y gwasanaeth yn cydymffurfio mewn cysylltiad ag asesu, monitro na chofnodi dosau ymbelydredd cleifion a'r angen i atgyfnerthu ymateb y cyflogwr i adroddiadau a ddarparwyd gan y gwasanaeth diogelu rhag ymbelydredd allanol
- ✗ Cyflwynwyd hysbysiad diffyg cydymffurfio oherwydd difrifoldeb y materion a nodwyd
- ✗ Mae angen diweddarau agweddau ar gynnwys nifer fawr o bolisïau a gweithdrefnau Rheoliadau Ymbelydredd Ïoneiddio (Amlygiad Meddygol) cyflogwyr a sicrhau eu bod yn darparu mwy o fanylion i staff eu dilyn
- ✗ Angen gwelliannau er mwyn sicrhau bod y cleifion yn gwbl ymwybodol o'u hawl i godi pryderon am eu gofal neu driniaeth GIG

Timau Iechyd Meddwl Cymunedol

Gwnaethom arolygu Tîm Iechyd Meddwl Cymunedol Merthyr

- ✓ Cynlluniwyd gofal mewn ffordd a oedd yn canolbwyntio ar yr unigolyn ac yn diwallu anghenion defnyddwyr y gwasanaeth
- ✓ Roedd y cynlluniau gofal a thriniaeth a'r ddogfennaeth statudol ar gyfer defnyddwyr y gwasanaeth a oedd wedi cael eu cadw o dan y Ddeddf Iechyd Meddwl yn fanwl ac o safon uchel
- ✓ Roedd y gwasanaeth yn enghraifft dda o waith gwirioneddol integredig rhwng staff iechyd a gofal cymdeithasol
- ✓ Gwelsom fod gan y gwasanaeth systemau rheoli ac arwain effeithiol ac roedd diwylliant cadarnhaol o fewn y tîm
- ✗ Angen gwella cydymffurfiaeth â hyfforddiant gorfodol, gan gynnwys diogelu
- ✗ Nododd staff fod angen gwell ymgysylltu a dealltwriaeth rhwng meddygon teulu a'r TIMC
- ✗ Mae angen gwneud cynnydd a chyflwyno atebion er mwyn sicrhau bod y systemau TG yn addas at y diben ac yn golygu bod y wybodaeth iawn ar gael i'r staff iawn ar yr adeg iawn.

Bwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda

Cawsom ymatebion cadarnhaol gan gleifion ynghylch eu gofal a'u triniaeth ym mhob arolygiad o Fwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda yn 2018-19.

Mewn tri o'r pedwar arolygiad o ysbytai nodwyd bod staff yn cyflawni eu dyletswyddau mewn ffordd broffesiynol, garedig a sensitif wrth ddarparu gofal i gleifion.

Fodd bynnag, nodwyd bod safonau a chwblhau dogfennaeth cleifion mewn ffordd gynhwysfawr yn broblem ym mhob un o'r arolygiadau o ysbytai.

Yn anffodus, mae'r gwaith o reoli meddyginiaethau yn dal i fod yn broblem ym mhob un o'r arolygiadau o ysbytai er i ni dynnu sylw at faterion tebyg yn y flwyddyn flaenorol. Mae hyn yn siomedig a rhaid i'r bwrdd iechyd fynd i'r afael â'r broblem hon.

Yr amgylchedd gofal yn yr arolygiad o'r tîm iechyd meddwl cymunedol ac angen i unedau iechyd meddwl gael eu cynnal er mwyn cynyddu boddhad cleifion, staff ac ymwelwyr.

Mae'n dda nodi na chafodd unrhyw lythrau sicrwydd uniongyrchol eu cyflwyno o ran arolygiadau o ddeintyddfeydd, TIMC na Rheoliadau Ymbelydredd Ioneiddio (Amlygiad Meddygol).

Cafwyd canfyddiadau cadarnhaol pellach yn ein harolygiadau o ddeintyddfeydd ac nid oedd angen gwneud unrhyw argymhellion ar gyfer gwella mewn dwy o'r pum deintyddfa a arolygwyd gennym.

Ysbytai

Gwnaethom gynnal pedwar arolygiad o ysbytai; Ysbytai Glangwili, Llwynhelyg, Bronglais a Dyffryn Aman.

- ✓ Roedd y staff yn broffesiynol, yn garedig ac yn sensitif wrth ddarparu gofalu i gleifion (3 o'r 4 arolygiad)
- ✓ Roedd y staff rheoli ar y wardiau yn gefnogol ac yn helpu i hwyluso ein gwaith (3 o'r 4 arolygiad)
- ✓ Staff yn ymgysylltu â'r arolygiad yn dda ac yn canolbwyntio ar wella safonau ym mhob ysbyty
- ✓ Roedd gofal a thriniaeth liniarol yn cael eu darparu i safon uchel (Dyffryn Aman)
- ✓ Rheoli poen yn dda (Llwynhelyg)
- ✗ Mae rheoli meddyginiaethau yn dal i fod yn broblem ym mhob lleoliad
- ✗ Angen gwella'r gwaith o gynllunio gofal, diweddarar cofnodion cleifion a'u storio'n ddiogel
- ✗ Gwelliannau i hyfforddiant staff gorfodol ac arbenigol
- ✗ Angen gwella'r cyfathrebu rhwng gweithwyr gofal iechyd proffesiynol a chleifion neu eu teuluoedd
- ✗ Cleifion ddim yn gwybod beth oedd yn mynd i ddigwydd nesaf o ran eu triniaeth neu eu rhyddhau mewn un lleoliad
- ✗ Gwybodaeth Gweithio i Wella GIG Cymru ddim ar gael yn gyfleus i'r cleifion ei darllen a mynd â hi adref gyda nhw (2 o'r 4 arolygiad)

Iechyd Meddwl

Gwnaethom arolygu dau ysbyty iechyd meddwl; Cwm Seren yn Ysbyty Dewi Sant a Bryngofal yn Ysbyty'r Tywysog Phillip.

- ✓ Cawsai'r cleifion eu trin mewn ffordd barchus a charedig
- ✓ Cwblhawyd cofnodion nyrsio'r cleifion i safon dda
- ✓ Trefniadau addas ar waith i asesu, diwallu a monitro anghenion maethol cleifion
- ✓ Amgylchedd ward ystyriol o ddementia ym Mryngofal
- ✗ Angen i'r ward a'r amgylchedd allanol gael eu hailaddurno a'u cynnal a'u cadw
- ✗ Angen gwella lefelau staffio meddygol a rhoi mwy o gymorth i nyrsys newydd gymhwyso
- ✗ Dogfennaeth gadw statudol gyflawn a chynhwysfawr
- ✗ Storio meddyginiaeth oer a rhoi cyffuriau a reolir
- ✗ Dylai'r wybodaeth sydd ar gael i'r cleifion a'u gofalwyr/perthnasau fod yn gyson

Meddygfeydd

Gwnaethom arolygu tair meddygfa

- ✓ Gofal a thriniaeth yn cael eu darparu mewn modd urddasol a chwrtais
- ✓ Gwybodaeth yng nghofnodion cleifion i safon dda (2 o 3 arolygiad)
- ✓ System ddefnyddiol wedi'i chyflwyno i fonitro atgyfeiriadau cleifion a chyfathrebu â'r gwasanaeth y tu allan i oriau yn un o'r arolygiadau
- ✓ Arweinyddiaeth a chymorth i staff
- ✗ Rhaid i statws imiwneiddio pob aelod o staff sy'n gweithio yn y feddygfa gael ei goladu
- ✗ Angen i bob aelod o staff gwblhau hyfforddiant gorfodol, ac angen nodi hyfforddiant penodol i'r swydd ar gyfer staff
- ✗ Angen gwneud rhai gwelliannau i ddiogelwch cyfarpar a chyffuriau brys
- ✗ Angen gwneud rhai gwelliannau i drefniadau pryderon a chwynion

Deintyddfeydd

Gwnaethom arolygu pum deintyddfa

- ✓ Systemau rheoli ac arwain cryf
- ✓ Deintyddfeydd yn cael eu cynnal i safon uchel
- ✓ Roedd y cleifion yn fodlon ar y gwasanaeth a oedd yn cael ei ddarparu
- ✓ Ymgysylltiad da â chleifion er mwyn cael adborth ar y gwasanaeth a ddarperir
- ✗ Rhaid i gofnodion cleifion gael eu cadw bob amser yn unol â safonau proffesiynol rheoliadol ar gyfer cadw cofnodion
- ✗ Staff i gwblhau hyfforddiant gorfodol
- ✗ Rhaid dihalogi cyfarpar yn unol â'r canllawiau cenedlaethol

Rheoliadau Ymbelydredd Ïoneiddio (Amlygiad Meddygol)

Gwnaethom gwblhau un arolygiad o dan y Rheoliadau yn Ysbyty Bronglais

- ✓ Cydymffurfio â'r rheoliadau yn llawn
- ✓ Cleifion yn cael gwybodaeth glir i ddeall risgiau a buddiannau eu hopsiynau o ran triniaeth
- ✗ Gwella ymwybyddiaeth cleifion o'r ffordd y gallant roi adborth am eu profiadau neu wneud cwyn am eu gofal a'u triniaeth
- ✗ Datblygu a gweithredu gweithdrefn ysgrifenedig ar gyfer sicrhau ansawdd cyfarpar amlygiadau meddygol

Bwrdd Iechyd Addysgu Powys

Yn 2018-19 gwnaethom arolygu dwy ddeintyddfa gyffredinol, un ddeintyddfa annibynnol a gwasanaeth iechyd meddwl cymunedol fel rhan o'n hadolygiad cenedlaethol o Dimau Iechyd Meddwl Cymunedol.

Ar y cyfan gwelsom fod cleifion ar draws gwasanaethau gofal sylfaenol yn cael gofal a thriniaeth o ansawdd da. Roedd y rhyngweithio rhwng cleifion a staff yn dda, gan ddangos cwrteisi a pharch bob amser. Dywedodd staff wrthym eu bod yn cael cefnogaeth dda gan gydweithwyr yn y ddeintyddfa a bod y strwythurau cefnogol priodol ar waith.

Ymhlith y meysydd y gellid eu gwella roedd darparu gwybodaeth am y broses gwyno ac, mewn deintyddfa a gymerwyd drosodd gan y bwrdd iechyd yn ddiweddar, nodwyd bod angen ffurfioli'r broses o rannu a dysgu o ddogwyddiadau difrifol neu faterion yn ymwneud â diogelwch cleifion.

Ein hunig arolygiad deintyddol yma yn 2018-19 oedd Yvonne Wood Dental Hygiene, sef deintyddfa annibynnol yn y Trallwng. Roedd hwn yn arolygiad gwych ac ni nodwyd unrhyw feysydd i'w gwella.

Yn ystod ein harolygiad yn adeilad y TIMC yn The Hazels, Llandrindod roedd adborth defnyddwyr yn gadarnhaol iawn am y tîm cyfan. Roedd y staff yn cymryd rhan yn y broses o lunio cynlluniau gofal a thriniaeth ac roedd asesiadau o ddefnyddwyr gwasanaeth yn cael eu cynnal mewn ffordd amserol. Fodd bynnag, nodwyd bod yr adeilad mewn cyflwr gwael iawn, ac roedd angen gwneud llawer o waith er mwyn sicrhau ei fod yn addas at y diben. Nodwyd hefyd fod gwaith integredig rhwng y bwrdd iechyd a'r awdurdod lleol yn ddarniog a oedd yn effeithio ar waith y TIMC o ddydd i ddydd ac roedd angen ei wella.

Timau Iechyd Meddwl Cymunedol

Gwnaethom arolygu Tîm Iechyd Meddwl Cymunedol The Hazels yn Llandrindod

- ✓ Roedd adborth defnyddwyr y gwasanaeth yn gadarnhaol iawn am y tîm cyfan
- ✓ Roedd y staff yn helpu i lunio cynlluniau gofal a thriniaeth
- ✓ Cynhaliwyd asesiadau o ddefnyddwyr y gwasanaeth yn brydlon
- ✓ Roedd y staff yn ymrwymedig i gynnig profiad cadarnhaol i ddefnyddwyr y gwasanaeth yn yr amgylchedd gwaith anodd
- ✓ Roedd y staff yn gallu darparu gwasanaethau arbenigol i ddefnyddwyr y gwasanaeth ac felly leihau'r amser aros i gael triniaeth
- ✗ Mae angen adnewyddu ac atgyweirio'r adeilad
- ✗ Angen gwella trefniadau i gludo defnyddwyr gwasanaeth i'r ysbyty
- ✗ Gweinyddu dogfennaeth y Ddeddf Iechyd Meddwl
- ✗ Gellir gwella elfennau o ddogfennaeth gofal
- ✗ Gellid gwella'r gweithio integredig rhwng y bwrdd iechyd a'r awdurdod lleol
- ✗ Rhannu gwybodaeth

Meddygfeydd

Gwnaethom arolygu Practis Meddygol Llanandras a Phractis Meddygol y Trallwng

- ✓ Ni chyflwynwyd unrhyw lythyrau sicrwydd uniongyrchol
- ✓ Enghreifftiau cadarnhaol a chyfeillgar o ryngweithio rhwng y staff a'r cleifion
- ✓ Strwythur cefnogol i staff
- ✓ Cofnodion o safon dda yn gyffredinol
- ✗ Angen darparu gwell gwybodaeth am y broses gwyno
- ✗ Angen rheoli gwelliannau i'r broses apwyntiadau ar gyfer cleifion â chyflyrau iechyd hirdymor a chlinigau rheolaidd yn amserol
- ✗ Sicrhau y caiff gwersi a ddysgwyd o ddigwyddiadau o bwys a digwyddiadau yn ymwneud â diogelwch eu rhannu â phob aelod o'r staff yn y practis a'u trafod ganddynt

Deintyddfeydd

Gwnaethom arolygu un ddeintyddfa annibynnol

- ✓ Gofal diogel ac effeithiol i'w chleifion mewn amgylchedd dymunol a staff ymroddedig, cyfeillgar a phroffesiynol.
- ✓ Cleifion yn fodlon iawn ar y gwasanaeth yn ôl ein hadborth
- ✓ Deintyddfa sy'n cael ei rhedeg yn dda ac sy'n bodloni'r rheoliadau perthnasol i sicrhau iechyd, diogelwch a llesiant y staff a'r cleifion
- ✓ Tystiolaeth o gontractau cynnal a chadw amrywiol er mwyn sicrhau bod yr amgylchedd a'r cyfleusterau'n ddiogel ac mewn cyflwr da
- ✓ Roedd gweithdrefnau rheoli heintiau yn cyd-fynd â'r canllawiau a'r adnoddau archwilio perthnasol
- ✓ Gwelsom fod gan y ddeintyddfa arweinyddiaeth dda a llinellau atebolrwydd clir

Ymddiriedolaethau – Iechyd Cyhoeddus Cymru, Ymddiriedolaeth GIG Prifysgol Felindre, Ymddiriedolaeth GIG Gwasanaethau Ambiwlans Cymru

Iechyd Cyhoeddus Cymru (ICC)

Mae AGIC yn parhau i adolygu gweithgarwch a pherfformiad ICC drwy fynychu ei bwllgor Ansawdd a Diogelwch chwarterol.

Mae rhywfaint o newid wedi bod yn y sefydliad gydag Aelodau Annibynnol yn ymuno, newidiadau o fewn y Tîm Gweithredol a ffocws ar weithredu blwyddyn gyntaf cynllun hirdymor. Er bod rhai heriau amlwg o ran gwasanaethau sgrinio, mae'n glir bod ymrwymiad cryf i ansawdd a gwelliant a pharodrwydd i ymgysylltu ag AGIC ar ei rhaglen o Adolygiadau Cenedlaethol.

Ym mis Gorffennaf 2018, cyhoeddodd AGIC ei hadolygiad o wasanaethau camddefnyddio sylweddau. Mae nifer o argymhellion i ICC eu hystyried, yn enwedig ynghylch anghenion iechyd meddwl sy'n cyd-ddigwydd, cymhlethdod anghenion ac atal niwed.

Rydym hefyd wedi ymgynghori ag ICC a'r rhaglen 1000 o fywydau fel rhan o'r broses o ymgysylltu â rhanddeiliaid er mwyn trafod ein swyddogaethau ymchwil a gwybodaeth, a nodi meysydd o gyd-ddid-dordeb.

Ymddiriedolaeth GIG Prifysgol Felindre

Yn ystod y flwyddyn ymgysylltodd AGIC â'r sefydliad yn rheolaidd drwy ei Bwyllgor Ansawdd a Diogelwch, cyfarfodydd Bwrdd a chyfarfodydd â swyddogion gweithredol.

Yn 2018/19 cynhaliodd AGIC un arolygiad dirybudd o Ganolfan Ganser Felindre, o fewn Ymddiriedolaeth GIG Prifysgol Felindre.

Gwnaeth ein tîm arolygu dwy ward (llawr cyntaf a chleifion mewnol cemotherapi) gan ystyried sut roedd y gwasanaeth yn cyrraedd y Safonau Iechyd a Gofal.

Roedd canfyddiadau'r arolygiad yn gadarnhaol ar y cyfan, gyda thystiolaeth o wasanaeth a oedd yn darparu gofal diogel ac effeithiol. Gwnaethom hefyd nodi rhai meysydd i'w gwella ac rydym wedi gwneud argymhellion i'r ymddiriedolaeth ynghylch y camau sydd angen eu cymryd i sicrhau cydymffurfiaeth lawn â'r Safonau Iechyd a Gofal.

Mae'r Ymddiriedolaeth hefyd yn mynd i'r afael â systemau TGCh a all effeithio ar ddiogelwch cleifion os nad ymdrinnir â nhw.

Ymddiriedolaeth GIG Gwasanaethau Ambiwylans Cymru

Mae AGIC wedi parhau i feithrin y gydberthynas â'r Ymddiriedolaeth drwy gyfarfodydd a gohebiaeth reolaidd rhwng swyddogion gweithredol a staff.

Mae'r Ymddiriedolaeth wedi bod yn rhanddeiliad allweddol wrth helpu AGIC i ddatblygu cynnwys adnoddau newydd ar gyfer arolygu Adrannau Achosion Brys. Mae hyn yn golygu bod y rhyngwyneb rhwng yr Adrannau Achosion Brys a'r gwasanaethau ambiwlans wedi'i ystyried a'i brofi yn well wrth gynnal arolygiadau. Bydd y gwaith hwn hefyd yn ein galluogi i ystyried safbwyntiau parafeddygon yn well, yn ogystal â staff ysbyty sy'n gweithio gyda nhw.

Yn ystod 2018/19, ymwelodd staff AGIC â Chanolfan Gorchymyn a Rheoli'r Ymddiriedolaeth yng Nghaerfyrddin. Gwnaeth hyn ein helpu i wella ein gwybodaeth a'n dealltwriaeth o'r swyddogaeth hon ac

i werthfawrogi'n fwy yr heriau a'r prosesau a ddefnyddir gan y rhai sy'n ymdrin â galwadau.

Mae AGIC yn parhau i adolygu holl weithgarwch yr Ymddiriedolaeth a'i pherfformiad er mwyn nodi a oes unrhyw risg i ddiogelwch cleifion ac mae'n amlwg bod rhai heriau parhaus o ran amseroedd ymateb i gleifion, a throsglwyddo'r cleifion hyn i leoliadau iechyd.

Atodiad A - Matrics Ymrwymiadau

Yn y tabl isod nodir amcanion AGIC ar gyfer 2018-19 ynghyd â manylion ynghylch sut y gwnaeth gyflawni'r amcan

Yr hyn a ddywedom	Mesurwyd drwy	Canlyniad
<p>Amcan 1 Prosesu ceisiadau i gofrestru, neu newidiadau i gofrestriadau, mewn modd amserol.</p> <p>Sicrhau bod pob ymgeisydd yn gallu dangos ei fod yn bodloni'r rheoliadau perthnasol a'r safonau gofynnol.</p>	<p>Penderfynu ar geisiadau i gofrestru o fewn 12 wythnos o'r cais llawn a chyflawn.</p>	<p>Yn ogystal â'r prosiect i gofrestru deintyddfeydd gwnaethom brosesu 19 o geisiadau rheolwyr cofrestredig, 17 o gofrestriadau darparwyr newydd ac 16 o amrywiadau i gofrestriadau presennol.</p>
<p>Amcan 2 Cynnal rhaglen o ymweliadau â darparwyr yr amheuir nad ydynt wedi'u cofrestru – fel sy'n ofynnol.</p> <p>Darparu rhaglen o arolygiadau mewn lleoliadau annibynnol</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tua 22 ar gyfer laserau • Tua 19 ar gyfer lleoliadau nad oes ganddynt laser, ac eithrio iechyd meddwl 	<p>Nifer yr ymweliadau a gynhaliwyd</p> <p>Nifer yr arolygiadau a gynhaliwyd</p> <p>Nifer yr adroddiadau a gyhoeddir dri mis ar ôl yr arolygiad</p>	<p>Cawsom wybod am 18 o ddarparwyr y gallai fod angen eu cofrestru. Yn dilyn ymchwiliad pellach, gan gynnwys ymweld â dau ddarparwr, gwnaeth chwe gais i gofrestru, nid oedd angen i saith gofrestru a chadarnhaodd pump y byddent yn rhoi'r gorau i ddarparu'r gwasanaeth.</p> <p>Gwnaethom gynnal a chwblhau erlyniad troseddol yn erbyn darparwr anghofrestredig.</p>
<p>Amcan 2b</p> <p>Darparu rhaglen o arolygiadau mewn lleoliadau annibynnol</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tua 22 ar gyfer laserau • Tua 19 ar gyfer lleoliadau nad oes ganddynt laser, ac eithrio iechyd meddwl 	<p>Nifer yr arolygiadau a gynhaliwyd</p> <p>Nifer yr adroddiadau a gyhoeddir dri mis ar ôl yr arolygiad</p>	<p>Gwnaethom gynnal arolygiadau o 29 o leoliadau annibynnol, ac eithrio lleoliadau iechyd meddwl a deintyddfeydd preifat yn unig. Roedd hyn yn llai na'r bwriad gwreiddiol am fod gwasanaethau wedi dadgofrestru ar ôl cael gwybod am arolygiad a'r angen i gynnal arolygiadau mewn meysydd risg uwch.</p>

Atodiad A – Matrics Ymrwymiadau– Parhad

Yr hyn a ddywedom	Mesurwyd drwy	Canlyniad
<p>Amcan 3</p> <p>icrhau yr ymdrinnir â phryderon a hysbysiadau Rheoliad 30/31 mewn modd amserol a phroffesiynol</p>	<p>Nifer y pryderon a ddaw i law</p> <p>Nifer yr hysbysiadau Rheoliad 30/31 a ddaw i law</p> <p>Dadansoddi'r ffynhonnell a gweithredu</p>	<p>Yn ystod 2018-19, cawsom 340 o bryderon yn ymwneud â'r GIG neu'r sector annibynnol.</p> <p>Cawsom 196 o bryderon yn ymwneud â lleoliadau neu wasanaethau'r GIG.</p> <p>Roedd 126 o bryderon yn ymwneud â darparwyr gofal iechyd annibynnol a oedd wedi'u cofrestru ag AGIC</p> <p>Hefyd cawsom 18 o bryderon yn ymwneud â darparwyr anghofrestredig neu leoliadau nad oes angen iddynt gofrestru ag AGIC.</p> <p>Caiff yr holl bryderon eu hadolygu bob wythnos ac maent yn llywio penderfyniadau ynghylch ein gweithgareddau a'n blaenoriaethau arolygu.</p> <p>Mae'n ofynnol i ddarparwyr gofal iechyd annibynnol ein hysbysu o ddigwyddiadau o bwys a datblygiadau yn eu gwasanaeth.</p> <p>Parheir i ymdrin â hysbysiadau Rheoliad 30/31 yn unol â'n proses ac ymdrinnir â nhw'n effeithiol. Cawsom gyfanswm o 580 o hysbysiadau Rheoliad 30/31.</p> <p>Roedd y rhain yn cynnwys: Marwolaethau mewn Hosbis - 389 Marwolaethau ac eithrio Hosbisau - 5 Absenoldebau heb awdurdod - 57 Anafiadau difrifol - 95 Honiadau o gamymddwyn gan aelod o staff - 29 Achos o Glefyd Heintus - 3 Trefniadau Diogelu Amddifadu o Ryddid</p>
<p>Amcan 4</p> <p>Cefnogi datblygiadau deddfwriaethol gan gynnwys:</p> <p>Parhau i weithredu Rheoliadau Deintyddiaeth Breifat (Cymru) 2017</p> <p>Cyfrannu at waith datblygu polisi pellach ar reoleiddio ac arolygu yn deillio o Bapur Gwyn 'Gwasanaethau sy'n addas i'r dyfodol'</p>	<p>Cyflawni cynllun gweithredu yn dilyn rheoliadau deintyddol newydd</p> <p>Penderfyniadau yn y dyfodol ynghylch newidiadau posibl i'r ddeddfwriaeth</p>	<p>Yn ystod y flwyddyn gwnaethom gwblhau'r prosiect i gofrestru pob deintyddfa sy'n cynnig triniaeth breifat.</p> <p>Arweiniodd hyn at gofrestru 485 o ddeintyddfeydd</p>

Atodiad A - Matrics Ymrwymiadau

Yr hyn a ddywedom	Mesurwyd drwy	Canlyniad
<p>Amcan 5</p> <p>Cynnal rhaglen arolygu eang yn y GIG wedi'i llywio gan wybodaeth ac asesiad o'r risg gan gynnwys tua:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 15 o arolygiadau â phwyslais penodol ar draws y sector aciwt - 5 arolygiad dilynol penodol - 28 o arolygiadau o feddygfeydd - 100 o arolygiadau deintyddol - 5 arolygiad IR(ME)R - 5 arolygiad o wasanaethau llawfeddygol 	<p>Nifer yr arolygiadau a gynhaliwyd</p>	<p>Gwnaethom gynnal 132 o arolygiadau Ysbytai - 13 Unedau iechyd meddwl y GIG - 11 TIMC – 7 Meddygfeydd - 20 Deintyddol - 73 IR(ME)R - 5 Llawfeddygol – 3</p> <p>Dilynol – 6 (wedi eu cynnwys yn y ffigurau uchod)</p>
<p>Amcan 6</p> <p>Gorffen ein rhaglen o waith thematig parhaus gan gynnwys:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rhyddhau Cleifion - Iechyd Meddwl Cymunedol - Pontio Pobl Ifanc <p>A dechrau adolygiad thematig newydd tua diwedd 2018</p>	<p>Cyhoeddi cylch gorchwyl pob prosiect</p> <p>Cyhoeddi adolygiad thematig</p>	<p>Yn ystod y flwyddyn gwnaethom gyhoeddi pum adolygiad thematig yn ymwneud â:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rhyddhau Cleifion - Gwasanaethau Camddefnyddio Sylweddau - Timau Iechyd Meddwl Cymunedol - Gwasanaethau gofal iechyd i bobl ifanc. - Cymorth gofal iechyd i bobl hŷn sy'n byw mewn cartrefi gofal yng Ngogledd Cymru <p>Gwnaethom ddechrau gwaith ar ein hadolygiad cenedlaethol o lwybrau gofal yn ymwneud â phobl hŷn a chwympiadau yn 2018-2019. Yn ystod 2019-20 byddwn yn dechrau adolygiadau cenedlaethol o wasanaethau mamolaeth, a gofal brys ym maes iechyd meddwl.</p>
<p>Amcan 7</p> <p>Parhau â'n gwaith arolygu ar y cyd gydag asiantaethau'r DU</p> <p>Tua 16 o adolygiadau marwolaeth yn y ddalfa gyda'r Ombwdsmon Carchardai a Phrofiannaeth</p> <p>Hyd at dri adolygiad ar y cyd â gwasanaeth Carchardai EM a gwasanaeth Prawf EM.</p>	<p>Nifer yr arolygiadau a gynhaliwyd</p>	<p>Gwnaethom gynnal 18 o ymchwiliadau i farwolaethau yn y ddalfa.</p> <p>Gwnaethom gynnal un arolygiad ar y cyd â gwasanaeth Carchardai EM a gwasanaeth Prawf EM.</p>

Yr hyn a ddywedom	Mesurwyd drwy	Canlyniad
<p>Amcan 8</p> <p>Cynnal adolygiad lefel uchel o bob corff y GIG drwy</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ddatblygu'r swyddogaeth Rheoli Perthynas ymhellach - Llunio Datganiad Blynyddol ar gyfer pob Bwrdd Iechyd ac Ymddiriedolaeth y GIG 	<p>Cyhoeddi datganiadau blynyddol byrddau Iechyd ac ymddiriedolaethau'r GIG</p>	<p>Cyflwynwyd canfyddiadau blynyddol 2018-19 yng nghyfarfodydd y bwrdd a diwrnodau datblygu'r bwrdd ar gyfer Byrddau Iechyd ac Ymddiriedolaethau'r GIG gan Reolwyr Cydberthnasau.</p>
<p>Amcan 9</p> <p>Cyhoeddi adroddiadau blynyddol sy'n crynhoi themâu a materion sy'n codi o'n gwaith. Yn arbennig:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Arolygiadau o Ysbytai - Adroddiad Blynyddol Meddygfeydd - Adroddiad Blynyddol Deintyddfeydd - Adroddiad Monitro Blynyddol y Ddeddf Iechyd Meddwl - Adroddiad Blynyddol Trefniadau Diogelu Amddifadu o Ryddid - Rheoliadau Ymbelydredd Ïoneiddio (Amlygiad Meddygol) - Adroddiad Blynyddol Laser - Adroddiad Blynyddol AGIC 	<p>Cyhoeddi adroddiadau</p>	<p>Arolygiadau Ysbyty'r GIG</p> <ul style="list-style-type: none"> - ni chafodd crynodeb cyffredinol o'n rhaglen arolygu ysbytai ei gyhoeddi oherwydd gwahanol swyddogaethau a dibenion wardiau a lleoliadau ysbyty gwahanol. <p>Arolygiadau o Bractisau Meddygol Cyffredinol (Meddygfeydd)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Adroddiad Blynyddol 2017 – 18 - cyhoeddwyd 29 Mawrth 2019 <p>Adroddiad Blynyddol 2017-18 Arolygiadau o Ddeintyddfeydd Cyffredinol – cyhoeddwyd 29 Mawrth 2019</p> <p>Adroddiad Monitro Blynyddol y Ddeddf Iechyd Meddwl – cyhoeddwyd 16 Gorffennaf 2019</p> <p>Adroddiad Blynyddol 2017-18 Trefniadau Diogelu wrth Amddifadu o Ryddid (DoLS) – cyhoeddwyd 2 Mai 2019.</p> <p>Adroddiad Blynyddol 2017-18 Rheoliadau Ymbelydredd Ïoneiddio (Amlygiad Meddygol) – cyhoeddwyd 5 Ebrill 2019</p> <p>Adroddiad Blynyddol 2017-18 cyffredinol AGIC - cyhoeddwyd 19 Gorffennaf 2018</p>

Atodiad A - Matrics Ymrwymiadau

Yr hyn a ddywedom	Mesurwyd drwy	Canlyniad
<p>Amcan 10</p> <p>Cynnal rhaglen o arolygiadau mewn lleoliadau iechyd meddwl annibynnol a'r GIG, gan gynnwys tua:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 15 o unedau iechyd meddwl y GIG - 19 o unedau iechyd meddwl annibynnol <p>Arolygiadau o Unedau Iechyd Meddwl yn cynnwys:</p> <p>adolygu cymhwyso'r Ddeddf Iechyd Meddwl</p> <p>7 arolygiad o Dimau Iechyd Meddwl Cymunedol</p>	<p>Nifer yr arolygiadau a gynhaliwyd</p>	<p>Gwnaethom gynnal 29 o arolygiadau o unedau iechyd meddwl ac anabledau dysgu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 11 o unedau iechyd meddwl y GIG - 17 o unedau iechyd meddwl annibynnol - 1 uned anabledd dysgu annibynnol <p>Dilydol – 6 (wedi eu cynnwys yn y ffigurau uchod)</p> <p>Gwnaethom gynnal saith arolygiad o Dimau Iechyd Meddwl Cymunedol.</p>
<p>Amcan 11</p> <p>Darparu gwasanaeth meddyg a benodwyd i roi ail farn ar gyfer tua 750 o geisiadau SOAD</p>	<p>Cyhoeddi Dangosyddion Perfformiad Allweddol</p>	<p>Lluniwyd dangosyddion perfformiad allweddol a'u rhannu â'r byrddau iechyd a darparwyd gofal iechyd annibynnol. Rydym wrthi'n gweithio ar ein systemau er mwyn mesur ein perfformiad yn fwy effeithiol.</p>
<p>Amcan 12</p> <p>Ymchwilio i hunanladdiadau fel y'n comisiynwyd gan Lywodraeth Cymru.</p>	<p>Cyhoeddi Cylch Gorchwyl</p> <p>Cyhoeddi adroddiad terfynol</p>	<p>Ni chawsom ein comisiynu i ymchwilio i unrhyw hunanladdiadau newydd yn ystod 2018-19.</p> <p>Gwnaethom gynnal Adolygiad Arbennig o'r ffordd yr ymdriniodd Bwrdd Iechyd Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg â chyflogaeth Kris Wade yn ystod 2018-19. Cafodd yr adolygiad hwn ei gyhoeddi ym mis Ionawr 2019</p>
<p>Amcan 13</p> <p>Cynnal dwy Uwchgynhadledd Gofal Iechyd yn ystod 2018-19</p>	<p>Llwybr archwilio clir ar gyfer uwchgynadledau gofal iechyd</p>	<p>Gwnaethom gynnal dwy Uwchgynhadledd Gofal Iechyd yn ystod 2018-19, a gadeiriwyd gan AGIC lle'r oedd deg corff allanol yn bresennol.</p>

Atodiad A – Matrics Ymrwymiadau– Parhad

Yr hyn a ddywedom	Mesurwyd drwy	Canlyniad
<p>Amcan 14</p> <p>Cyhoeddi adroddiadau o bob un o'n harolygiadau ac adolygu gweithgarwch yn unol â'n safonau perfformiad.</p>	<p>Cyhoeddi adroddiadau</p> <p>Amserlen Gyhoeddi</p> <p>Cyhoeddi perfformiad AGIC yn erbyn targedau</p>	<p>Caiff dyddiadau cyhoeddi ein holl adroddiadau eu rhoi ar ein gwefan.</p> <p>Mae'r amserlen gyhoeddi ar gael yma: https://agic.org.uk/amserlen-gyhoeddi</p>
<p>Amcan 15</p> <p>Parhau â'n gwaith ar y cyd ag asiantaethau eraill yn y DU ac yn rhyngwladol ar gydarolygu a dylanwadu ar arfer gorau</p>	<p>Cymryd rhan mewn gwaith ar y cyd</p> <p>Datblygu adolygiad thematig ar y cyd o ofal iechyd pobl ifanc gydag Arolygu Cymru</p>	<p>Mynychodd AGIC Gynhadledd Partneriaeth Ewropeaidd Sefydliadau Goruchwylio Gwasanaethau Iechyd a Gofal Cymdeithasol. Diben y bartneriaeth yw helpu i wella ansawdd iechyd a gofal cymdeithasol yn Ewrop drwy gysylltu sefydliadau goruchwylio er mwyn gwella'r broses o gyfnewid syniadau, canlyniad ymchwil, gwybodaeth ac arfer da.</p> <p>Cynhaliwyd dau ymweliad gan y timau Gwybodaeth a Methodoleg er mwyn archwilio'r dulliau gweithredu a'r adnoddau a ddefnyddir gan gydweithwyr yn Healthcare Improvement Scotland ac Awdurdod Rheoleiddio a Gwella Ansawdd Gogledd Iwerddon.</p> <p>Mynychodd uwch-aelodau o staff y Gynhadledd Ryngwladol ar Ansawdd mewn Gofal Iechyd yn Glasgow er mwyn dysgu o arfer sy'n dod i'r amlwg ac arfer gorau mewn mannau eraill.</p>
<p>Amcan 16</p> <p>Gwerthuso'r defnydd o adolygwyr lleyg gwirfoddol</p>	<p>Gwerthusiad gydag argymhellion o ran camau i'w cymryd yn y dyfodol</p>	<p>Mae'r gwaith gwerthuso cychwynnol wedi dechrau gydag argymhellion o ran camau i'w cymryd yn y dyfodol yn cael eu hystyried yn 19/20</p>

Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru
Llywodraeth Cymru
Parc Busnes Rhyd-y-car
Merthyr Tudfil
CF48 1UZ

www.agic.org.uk

agic
hiw | Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru
Healthcare Inspectorate Wales